

ОСИГУРАЊИКА

ГЛАС

ГОДИНА ХLI • БРОЈ 21 • БЕОГРАД, 15. НОВЕМБАР 2009. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

У понедељак, 9. новембра, стартавао поподневни рад у Филијали Београд

Донета прва правоснажна
судска пресуда

ЗАВОД ВЛАСНИШТВО ФОНДА ПИО

Потписан протокол
о повезивању стажа

ПОЛАЗИШТЕ – ТРЕЗОР НА ОБИЛИЋЕВОМ ВЕНЦУ

Наша тема: зашто стари
дижу руку на себе

ВАПАЈ ЗА ПОМОЋ ЧЕСТО БЕЗ ОДЈЕКА

Почела примена
Закона о удружењима

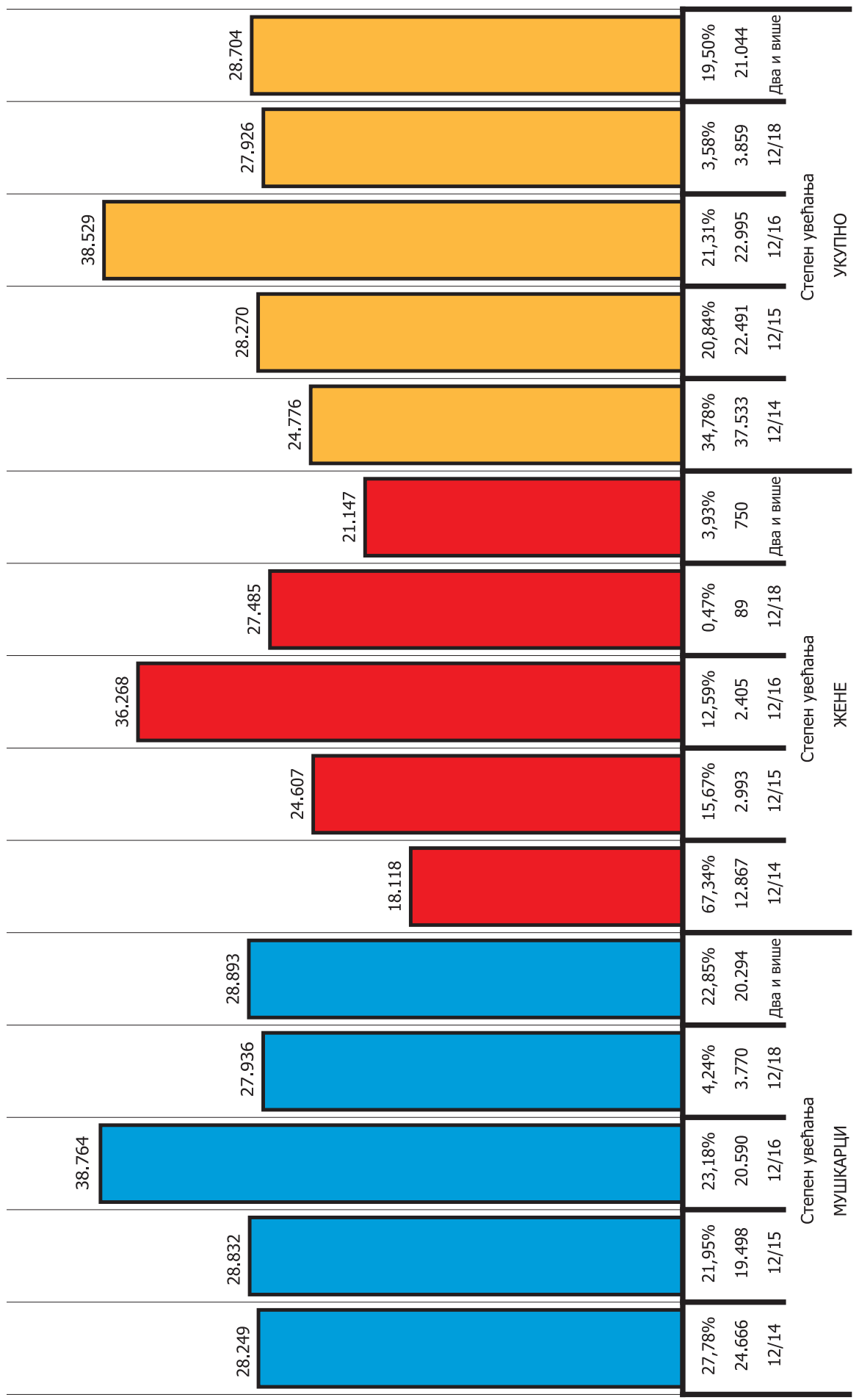
И ПЕНЗИОНЕРИ ДА ПЛАТЕ ПОРЕЗ

ГОВОРНИ АУТОМАТ

0700/017-017
ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ ПОЗИВА
011/30-60-680
0 – 24h

КОРИСНИЦИ СТАРОСНЕ ПЕНЗИЈЕ КОЈИ СУ РАДИЛИ НА РАДНИМ МЕСТИМА, ОДНОСНО ПОСЛОВИМА И ЗАДАЦИМА НА КОЈИМА СЕ СТАЖ ОСИГУРАЊА РАЧУНА СА УВЕЋАНИМ ТРАЈАЊЕМ, ПРЕМА СТЕПЕНУ УВЕЋАЊА СТАЖА И ПРОСЕЧНА ПЕНЗИЈА ЗА ДЕЦЕМБАР 2008. ГОДИНЕ (категирија: запослени)

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА: 342.504 XII
 БРОЈ СА УВЕЋ. СТАЖОМ: 88.818 XII
 %: 25,93 2008.

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА: 301.872 XII
 БРОЈ СА УВЕЋ. СТАЖОМ: 19.104 XII
 %: 6,33 2008.

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА: 644.376 XII
 БРОЈ СА УВЕЋ. СТАЖОМ: 107.922 XII
 %: 16,75 2008.

ПРВА ПРАВОСНАЖНА СУДСКА ПРЕСУДА У КОРИСТ РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ПИО

Објекат у Јошаничкој бањи правом власнику

Добијеним спором, јединственим у судској пракси, потврђено да су у изградњу Завода за рехабилитацију утрошена средства Пензијског фонда, а не државна

Завод за рехабилитацију у Јошаничкој бањи однедавно је власништво Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Донетом правоснажном пресудом Окружног суда у Краљеву само је потврђена пресуда Општинског суда у Рашкој, на основу које је Фонд ПИО постао неприкосновени власник поменутог завода (чија изградња иначе још није завршена), целокупне непокретне имовине која му припада, као и права коришћења земљишта које следеће објекту.

– Пресудом Општинског суда у Рашкој, као и Окружног суда у Краљеву потврђено је оно што већ неколико година Републички фонд покушава да докаже, а то је да објекти, односно непокретности чију је изградњу финансирао Фонд припадају искључиво њему, а не Републици Србији – каже Валеријан Кадијевић, саветник директора Републичког фонда ПИО.

Кадијевић подсећа да је Републички фонд 1976. године почео изградњу објекта у Јошаничкој бањи – као Центра за превенцију, лечење и рехабилитацију неуролошких, посттравматских и неурохируршких болесника, и финансирао га до 1982. На препоруку Владе Републике Србије, објекат је 1982. године уступљен „Генералекспорту“ ради развијања скијашког туризма у Србији, тачније због развоја туризма на Копанолику на чијим обронцима се и налази Јошаничка бања. Пошто овај објекат последњих 20 година није приведен намени, Републички фонд ПИО је пре три године покренуо судски поступак за утврђивање

права својине над спорним заводом по основу његове изградње.

– Правоснажношћу пресуде, којом је Фонд постао власник завода у Бањи, решена су два питања за која досад судска пракса у нашој држави

Валеријан Кадијевић

није имала одговор, јер није било сличних спорова. Прво, потврђено је да средства Републичког фонда нису државна и да Република Србија нема право власништва на објектима саграђеним новцем Фонда, зато што је новац утрошен у изградњу поменутог здања обезбеђен из доприноса, а не из републичког буџета. А, као друго, право својине на непокретностима припада оном који их је, финансирајући материјал и рад, и изградио – истиче саветник директора Фонда.

Пошто Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, поред овог спора у Јошаничкој бањи, води судске спорове ради утврђивања права својине у још 28 бања широм Србије, Кадијевић сматра да ће управо

пресуда Општинског суда у Рашкој, као и Окружног суда у Краљеву, допринети решавању и других судских поступака у корист Фонда.

– Надам се да ће и у другим судским споровима бити одбијене жалбе против пресуда којима је утврђено право својине Републичког фонда ПИО на објектима специјалних болница „Бања Ковиљача“, „Меркур“ у Врњачкој Бањи и „Жубор“ у Куршумлијској бањи – напомиње Валеријан Кадијевић.

Т. Кршић

ГЛАС
ОСИГУРАНИКА

ИЗДАВАЧ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР: Слободан Здравковић. **ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Славица Чедић.

РЕДАКЦИЈА: Булевар уметности бр. 10, 11070 Београд, e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ: 011/2017-437 факс: 2017-418

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ: Житни трг бр. 3, 21000 Нови Сад, **ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Ика Митровић, 021/487-7789, факс: 021/6624-359, e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА: ЈП Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ: 011/2017-438

Рукописи и фотографије се не враћају **Електронско издање:** www.pio.rs/glas osiguranika

Спор покреће и радник

Радници, штрајкачки одбори и синдикати у предузећима моћи ће убудуће да покрену радни спор ако сматрају да је запосленом ускраћено неко право. То је и највећа новина измена и допуна Закона о мирном решавању радних спорова о којима су недавно расправљали посланици Скупштине Србије.

Досадашња законска решења предвидела су да радни спор могу да покрену само потписници колективних уговора што су углавном репрезентативни синдикати.

Изменама Закона проширују се и врсте спорова који се могу покретати пред Агенцијом за мирно решавање. Радници ће моћи да покрену спор поводом отказа, уговора о раду, уговарања исплате минималне зараде, накнаде трошкова за исхрану током рада, исплате трошкова за превоз, регреса за коришћење годишњег одмора.

Иначе, Закон о мирном решавању спорова усвојен је 2004. године, а Агенција постоји од 2005. године. За то време је ван суда решено 3.600 индивидуалних спорова и 42 колективна.

Водич за инвеститоре

Кикинда је један од 17 центара у Србији укључених у пројекат „Економска сарадња са дијаспором“, чији је циљ да бизнисмени пореклом са наших простора овде покрену или прошире своје послове. Захваљујући томе, Министарство за дијаспору финансијски је подржало идеју Регионалне привредне коморе Кикинда за израду „Пословног информатора за инвеститоре у Севернобанатском управном округу“. Овај пословни водич даје, на српском и енглеском језику, приказ економских прилика у свих шест општина северног Баната и горњег Потисја и наводи могућности за улагања у општинама Чока, Нови Кнежевац, Кикинда, Ада, Сента и Кањижа.

– Издали смо овај промотивни материјал да бисмо наш регион приближили могућим инвеститорима – каже Тибор Шебек, председник Регионалне привредне коморе Кикинда.

Аутори пословног водича су Саша Танацков, генерални секретар РПК Кикинда, и Стојан Мијатовић.

Чекови и даље „на леду“

Пензије ће и у наредној години бити „на леду“ – део је договора који је српска влада недавно постигла с ММФ-ом.

Пензионерима се, дакле, ни у 2010. неће мењати износ на чеку, па ће они тако чак 26 месеци, од октобарске из 2008, примати исту пензију.

Шта ће се догодити с њиховим припадностима у 2011. години, када буду одмрзнуте, биће много јасније крајем фебруара следеће године када се, према најавама званичника, очекује доношење новог закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Тада ће бити извеснија и судбина будућих пензионера. Засад је сигурно, како је обећао потпредседник у Влади Србије др Јован Кркобабић, да се неће мењати старосна граница за пензионисање жена, али ће се преиспитати правила око бенефицираног стажа, професионалних обољења, инвалидности и несрећа на радном месту, доњег прага за остваривање пензије, породичних пензија...

У пензију после три мандата

Посланици ипак ни су одустали од идеје да право из скупштинске клупе одлазе у пензију. Како је за „Вечерње новости“ изјавила Славица Ђукић-Дејановић, председник парламен-

та, предлог је да посланици који три мандата заредом проведу у Скупштини могу одмах потом да се пензионису.

Ова погодност ће бити прецизирана новим законом о Скуп-

штини (усаглашено је око 80 одсто текста закона) који би требало, по речима Славице Ђукић-Дејановић, да буде усвојен у парламенту до краја ове или почетком следеће године.

Афирмација просветног рада

Косана Раушки, школски педагог у ОШ „Бранко Радичевић“ у Ченти, и мр Нада Џамић-Шепа, професорка биологије у Гимназији у Инђији, добиле су појединачна признања у част Дана просветних радника на свечаности у Скупштини Војводине почетком новембра.

Награду „Др Ђорђе Натосевић“ уру-

чили су им Шандор Егереси, председник Скупштине Војводине, и др Золтан Јегеш, покрајински секретар за образовање. Исто признање добили су и колективи Предшколске установе „Дечија радост“ из Панчева, ОШ „Никола Тесла“ из Банатског Карађорђевог и Средње стручне школе „Милош Црњански“ из Кикинде.

Јефтинији брашно, хлеб и месо

Министар трговине Слободан Мило-сављевић очекује не само да ће цене, сем нафтних деривата, до краја године остати непромењене, већ да ће у неколико наредних месеци у Србији појевтинити скоро све основне намирнице – брашно, хлеб, месо и прерађевине од меса.

До појевтинјења већине пољопривредно-прехрамбених производа, сма-

тра министар, доћи ће због тога што је 2009. била добра за паоре, па је понуда много већа од потражње, док је куповна моћ становништва нешто нижа.

Милосављевић се нада да ће инфлација ове године бити осам одсто, како су стручњаци и пројектовали, плус-минус два одсто, док би наредна година могла, што се цена тиче, да буде много повољнија.

Посао за педесетогодишњакиње

Фабрика „Горење Тиква“ из Старе Пазове запослила је 70 нових радника у погону за производњу бојлера. Како је објавље-

но у „Вечерњим новостима“, већину запослених чине жене које су донедавно радиле као текстилне раднице. Фабрика је

овога пута пружила шансу незапосленима са берзе рада старијим од 50 година, који имају вишегодишње радно искуство.

Трактори и ђубриво на кредит

Нешто више од шест хиљада пољопривредних домаћинстава до сада је добило краткорочне и дугорочне кредите, које субвенционише ресорно министарство, укупне вредности 34,3 милиона евра.

Дугорочне кредите намењене куповини пољопривредне механизације и изградњи наменских објеката одобрило је 11 банака у укупној вредности нешто више од 18 милиона евра. За набавку ђубрива, семена, плаћање

радова на њивама 12 банака исплатило је око 16,2 милиона евра.

Прошле недеље одобрено је још 200 кредита пољопривредним произвођачима у укупној вредности од око 900.000 евра.

Исплата пензија

Исплата првог дела октобарског чека пензионерима из категорије запослених почела је 10. новембра.

Бившим пољопривредницима и пензионисаним војним лицима први део октобарских припадности исплаћен је од 6. новембра.

Целе октобарске пензије пензионери самосталних делатности примили су 4. новембра.

Уплата из БиХ

На рачун Комерцијалне банке 9. новембра уплаћене су октобарске пензије корисницима који живе у Србији а радни век су, делом или у целости, одрадили у Федерацији БиХ.

За 7.871 пензионера уплаћено је укупно 962.584 евра, тако да просечан чек износи око 122 евра.

Цене без промене

Цене на мало робе и услуга у Србији у октобру у просеку су биле ниже за 0,1 одсто у односу на претходни месец (цене робе просечно ниже за 0,2 одсто, а цене услуга више за 0,1 одсто).

Сезонски су појевтинили воће и поврће (1,2), али су биле ниже и цене рибе и индустријских прехрамбених производа (0,1), као и деривата нафте, док су цене осталих производа мировале.

У октобру 2009. године, у односу на исти месец 2008, цене на мало биле су више за осам, а у односу на децембар 2008. године за 9,3 одсто.

Трошкови живота у Србији у октобру ове године у односу на септембар у просеку су нижи за 0,2 одсто.

У поређењу са истим месецом 2008, трошкови живота повећани су за пет, а у односу на децембар 2008. године – за 5,8 одсто.

ВЕЋИ БЕНЕФИЦИРАНИ СТАЖ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У ЛАЗАРЕВАЧКОЈ „КОЛУБАРИ“

Повољност за одређене послове

Уместо са досадашњих 14 месеци, нека радна места биће „покривена“ са 15 и 16 месеци – одлучио Управни одбор Републичког фонда ПИО

Детаљ са седнице (Фото: Игор Стојановић)

Запосленима у ПД „Колубара“ Лазаревац, који раде на површинским коповима и преради лигнита, и који већ имају бенефицирани радни стаж, убудуће ће се у стаж осигурања уместо 14 месеци за годину дана, зависно од места на коме раде, рачунати 15, односно 16 месеци. Ово је одлучено на седници Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, одржаној у понедељак, 9. новембра.

Према речима Владимира Станковића, директора Сектора за остваривање права из ПИО, стручна комисија је установила да су услови у којима раде радници у „Колубари“ прилично тешки, често доводе до професионалних обољења и превременог одласка у пензију. Из тог разлога је, а на предлог Министарства рада и социјалне политике, измењен и допуњен Правилник о радним местима, тачније пословима на којима

се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

Небојша Атанацковић је поставио питање да ли су једино запослени у лазаревачком руднику угрожени или би се то могло рећи и за раднике који раде на грађевинама, чији посао такође није нимало лак и врло је ризичан.

– Списак радних места за која се предлаже бенефицирани стаж је прилично дугачак и на њему су се нашла места за која је мало дискутабилно да ли то завређују. На пример, браварски посао је свуда исти, без обзира на то где се обавља – указао је Атанацковић.

Славенко Гргуровић сматра да, када у Србији има више од милион и по незапослених људи, није примерено давати овакве повластице било коме.

– Ради се о одсуству елементарне социјалне конзистенције. Ово је прави тренутак да Фонд направи не-

ке резове и покаже да је институција од интегративног карактера. Стога мислим да предложене измене Правилника не треба прихватити – рекао је Гргуровић.

Славица Савић је подсетила да ништа није урађено мимо Закона о пензијском и инвалидском осигурању и да ће се, када он буде измењен, другачије поступати. Нагласила је, такође, да стручна комисија није прихватила све предлоге послодавца и да су поједина радна места остала без поменутих повластица.

Предлог правилника је прихваћен, са закључком др Миладина Ковачевића, председника УО, да ваља имати на уму да је у меморандуму ММФ-а, у делу који се односи на реформу пензијског система, посебно апострофиран строжи критеријум за одлазак у превремену пензију, где засигурно припада и бенефицирани стаж.

– Препоручићемо Министарству, односно апеловаћемо пошто не мо-

жемо да захтевамо, да нам до доношења новог закона о пензијском и инвалидском осигурању не доставља овакве предлоге – истакао је Ковачевић.

Чланови УО прихватили су и предлог о регулисању обавеза Акционарског друштва „Лепеница“ из Баточине за неплаћене доприносе. Иван Мимић, финансијски директор у Републичком фонду, обавестио је присутне да би Фонд своја потраживања, која износе 5.446.081,06 динара, намирио тако што би прихватио понуђени пословни простор ове фирме, неопходан за обављање делатности Фонда у Баточини, у којој има једног радника.

– Чињеница је да пословни простор који нам је понудила „Лепеница“ вреди 4.037.969,08 динара, и да је мањи од износа који нам за неплаћене доприносе дугује, али је извесно да ако би отишла у стечај не бисмо добили ништа – саопштио је Мимић.

Што се тиче предложене одлуке о предузимању активности на регулисању доспелих обавеза на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање из буџета Републике Србије у ГП „Грађевинар“ а.д. из Ниша, Иван Мимић је указао да се ради о првом предузећу с којим је Фонд имао озбиљан проблем.

– Предузето је много тога да би се превазишла немогућност и проблеми у вези са спровођењем процедуре повезивања стажа запосленима у нишком „Грађевинару“, који нам дугује 169.195.512,57 динара. Пошто је ова грађевинска фирма Републичком фонду ПИО доставила допис из којег се види да процењена вредност имовине, на коју ће бити уписана хипотека (процену су обавили овлашћени вештачи), износи 211.750.836,30 динара, стекли су се услови да се сачини предлог Управном одбору о повезивању стажа запослених у ГП „Грађевинар“ из Ниша – рекао је Мимић.

Чланови УО сагласили су се да накнада за утврђивање трошкова вештачења по захтеву иностраног носиоца осигурања износи 26.000 динара. Износ је одређен у висини трошкова установљених за осигуранике овог фонда Одлуком о утврђивању трошкова вештачења инвалидности за осигуранике који подносе захтев без сагласности лекарске комисије.

Министарству рада и социјалне политике са исте седнице упућен је предлог да се Славица Тотих, заменик директора, именује за члана Управног одбора Акцијског фонда Републике Србије као представник РФ ПИО.

Татјана Кршић

Овако је било у предвечерје у Немањиној 30

ПОЧЕО ПРОДУЖЕНИ РАД ШАЛТЕР САЛА У ФИЛИЈАЛИ БЕОГРАД

И пријава радника по подне

Стотинак грађана искористило погодност да после свог радног времена обави разне послове из ПИО

У понедељак, 9. новембра, шалтери у Филијали Фонда ПИО за град Београд први пут су остали отворени за грађане и после 15.30 часова – у обе шалтер сале, у Немањиној 30, и у Служби 1 у новобеоградском Булевару уметности 10, почео је најављени продужени рад са странкама до 18 сати.

Прво радно поподне највеће филијале Републичког фонда ПИО и могућност да разне послове из ПИО обаве и у поподневним сатима искористило је стотинак Београђана. Највише их је дошло пред шалтер правне помоћи да се код дежурног правника обавесте како да провере стаж или да се распитају о условима за одлазак у пензију. Свака пета странка искористила је шансу да по подне, после свог радног времена, пријави или одјави запослене раднике, а тек нешто малобројнији су пред дежурни шалтер стигли да би предали неки од поднесака.

Неки Београђани у предвечерје прошлог понедељка заказали су предају обрасца М-4, други обавили посао везан за исплату пензије. Тражиле су се потврде о висини пензија, оствареном радном стажу, потврде о кретању предмета у инвалидским

комисијама које служе за продужење боловања, као и уверења неопходна да би запослени и пензионери добили визе.

Директор Београдске филијале Весна Стојановић са сарадницима, али и руководиоци из Дирекције Фонда ПИО, проверили су „на лицу места“ како тече први поподневни рад са странкама и уверили се да све, захваљујући и добрим припремама, функционише на најбољи начин. И одзив грађана, унапред обавештених о овој погодности посредством јавних гласила, био је добар, а задовољни су били и дежурни иза шалтера чији поподневни рад је омогућен прерасподелом радног времена.

Почело је, дакле, и наставиће се: сваког понедељка шалтери у обе сале, у Немањиној 30, и у Булевару уметности 10 за грађане с ову страну Саве, из Новог Београда, Земунa и Сурчина, дежураће поподне, до 18 часова, за обављање свих послова из пензијско-инвалидског осигурања сем за упис стажа за шта ће и даље, због неопходности провере, морати да се дође у редовно радно време.

Г. О.

ПОТПИСАН ПРОТОКОЛ О ПОВЕЗИВАЊУ СТАЖА

Доприноси на државни кредит

Скоро 40.000 фирми у Србији добило још једну могућност да за око 100.000 својих радника измири пензијско осигурање; координационо тело у Војводини помаже послодавцима

Запослени у крагујевачкој фабрици за производњу ауто-делова „21. октобар“ први су српски радници који могу да одахну – одговорни у њиховом предузећу су већ предали документе за кредит од државе којим ће измирити неплаћене доприносе за пензијско-инвалидско осигурање за 355 својих радника.

Пошто је Влада Србије у октобру донела одлуку о још једном повезивању стажа уз помоћ државног новца, а почетком прошле недеље Дијана Драгутиновић, министар финансија, и Расим Љајић, министар рада и социјалне политике, потписали протокол о начину регулисања

неплаћених доприноса, послодавци могу да почну процедуру за добијање кредита. Протоколом је прецизирано коме се и по ком редоследу предају захтеви.

Важи и за бивше раднике

Прва адреса на коју послодавци треба да се обрате јесте Управа за трезор, Филијала Стари град на Обилићевом венцу у Београду, одакле ће захтев бити прослеђен Агенцији за приватизацију (за фирме које су у припреми за приватизацију или је у њима већ у току тај поступак), док фирме чији је већински власник држава подносе и доказ о структу-

ри капитала. Пореска управа израчунава дуг и камате, а после добијања потврде да фирма може да се кредитно задужи, потписује уговор о зајму. Када све „овери“ Министарство финансија, новца за доприносе уплаћује се директно на рачун Фонда ПИО који, на основу попуњене М-4 пријаве, радницима повезује стаж.

Послодавци су дужни да држави врате кредит у року од четири године, грејс-период је годину дана, а камата на годишњем нивоу 8,5 одсто. Наравно, као и за сваки кредит и за овај морају да постоје гаранције: хипотека на имовину фирме у висини 150 одсто износа дуга и трасирана меница авалирана у пословној банци или гаранција другог лица које је власник имовине чија вредност такође не може бити мања од 150 одсто вредности дуга.

Држава ће стаж повезивати за период од 1. јануара 2004. до 30. јуна ове године, а рок за завршетак овог посла за сада није одређен. Ипак, према речима Драгане Букумирић-Катић, помоћника министра рада и социјалне политике, настојаће се да се читав посао заврши у што краћем року. Попуњавање „рупа“ у стажу запослених држава је омогућила за фирме чији је она већински власник, које су у поступку приватизације или се припремају за то, као и за оне које су приватизоване, без обзира да ли још траје време надзора колико нови власник поштује уговор о продаји капитала.

Ради се о близу 40.000 предузећа са око 100.000 запослених, али ће се тачан број знати тек када читав посао буде завршен. Понуђену могућност да државном позајмицом плате стаж запосленима вероватно неће сви послодавци и да искористе. Радницима чији директори пропусте и ову шансу једини пут да остваре своја законска права на плаћени допринос за пензијско-инвалидско осигурање остаје – тужба суду.

Није прописан рок трајања

И радници „Дневник-холдинга“ и „Дневник-штампарије“ из Новог Сада, који су као и многи други трудбеници широм Србије током претходних месеци штрајковали чак и глађу не би ли остварили право на повезивање радног стажа за период од 1. јануара 2004. до 30. јуна 2009. године, од 10. новембра имају могућност да то и остваре.

Наиме, Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова, изјавио је недавно на конференцији за новинаре да очекује да послодавци из ове две фирме, међу првима у Војводини, поднесу захтев за покривање „рупа“ у стажу Управи за трезор у београдској општини Стари град, која је надлежна за пријем захтева послодаваца из целе Србије. Тако ће се уједно и реализовати оно што су радницима, након недавног прекида штрајка глађу, између осталог, обећали покрајински органи власти.

Маја Ђурђевић, Мирослав Васин и Славко Имрић

Према речима Васина, и он и његова помоћница у Секретаријату Мирјана Мунџић-Крнчевић, затим Славко Имрић, директор Покрајинског фонда РФ ПИО, и Маја Ђурђевић, директор Регионалне канцеларије Агенције за приватизацију у Новом Саду, спремни су да, свако из своје области (јер су, уз Пореску управу, носиоци ових активности на нивоу Покрајине), пруже свим заинтересованим људима објашњења потребна за остваривање ових послова. Истакао је, такође, да је овога пута, за разлику од претходног повезивања стажа до краја 2003. године, утврђен начин како ће послодавци вратити држави кредит за ову намену. Васин је и нагласио

да није прописано када ће се окончати ове активности, тако да сви послодавци који испуњавају тражене услове, а желе да поднесу захтев, имају довољно времена да то и ураде.

Гарант може да буде и друго предузеће

Славко Имрић сматра да ће ово друго повезивање стажа, за разлику од првог када је Фонд ПИО, као носилац целог посла, обрадио око 90.000 захтева и осигураницима само на територији Војводине признао око 117.000 година стажа, бити равномерније распоређено између државних институција задужених за овај посао.

– Сада је наш посао да утврдимо корекцију изра-

чунатог обрачуна, и да након уплате доприноса ПИО комплетирамо нашу базу података матичне евиденције, односно да за сваког нашег осигураника унесемо податке о утврђеном стажу и основице за обрачун будућег пензијског основа или пензије. Практично, наш задатак је мањи него што је био прошлог пута. Наравно, остаје наша обавеза да у контакту са онима који ће учествовати у овом процесу сарађујемо у смислу давања инструкција и података о висини основице за обрачун, као и усаглашавања о висини одређених обавеза за поједине обвезнике са Пореском управом – сажето је одговорио Славко Имрић на питање о улози Фонда ПИО у овој акцији.

Он је нагласио да у моменту када послодавац поднесе захтев за повезивање стажа у одређеном посматраном периоду, обрачун доприноса мора да се уради за све запослене, без обзира на то да ли су они и данас у тој фирми или не, или су чак поднели захтев за пензију.

Маја Ђурђевић и Мирјана Мунџић-Крнчевић обавестиле су новинаре да и предузећа која немају довољно заложних средстава

да исплате оно што се од њих очекује могу на други начин да обезбеде гаранцију за повраћај кредита држави (подигнутих за повезивање стажа), од банке или гарант чак може бити и друго правно лице које ће бити јемац у том случају, чак и ако је и само у истом поступку повезивања стажа.

Мирослав Васин је изразио спремност, мада је на сајту Владе Србије објављена комплетна процедура око повезивања стажа, да покрајински органи помогну у овој акцији свим привредним субјектима са територије Војводине. У ту сврху формирано је координационо тело (учествоваће и члан из Фонда ПИО) ради лакшег рада са представницима локалних самоуправа.

Осим радника, и Фонд ПИО ће имати користи од овог повезивања стажа пошто ће комплетирају базу података матичне евиденције, лакше ће решавати неке заостале случајеве где има нерешених питања стажа, убрзаће се процедура у Фонду, а као крајњи резултат ове акције оствариће се боља уплата доприноса на рачуне Фонда у наредном периоду.

**Весна Анастасијевић
Мирослав Мектерковић**

Пољопривредници под знаком питања

На питање новинара да ли се разматра укључивање и осигураника из категорије пољопривредника у поступак повезивања стажа, Мирослав Васин је одговорио да је Министарство пољопривреде већ евидентирало тај проблем.

– Радни однос у сектору пољопривреде није довољно дефинисан, он има своје специфичности, али, размишља се о томе да ли постоји модус да се и пољопривредници укључе у ове активности. Одговоре ипак најпре треба потражити у Министарству пољопривреде – рекао је Васин, уз напомену да је држава, овога пута, ипак реално сагледала своје материјалне могућности, па тако засад нема ни средстава за повезивање радног стажа запосленима у приватним фирмама.

Гордана Миросавић, Снежана Вилотијевић и Ненад Ненадић

ФИНАНСИЈСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА САМОСТАЛАЦА И ПОЉОПРИВРЕДНИКА
СТИГЛА У ВОЈВОЂАНСКЕ ФИЛИЈАЛЕ ФОНДА ПИО

Цео посао за месец дана

Дирекцију Покрајинског фонда очекује још и исплата последње рате јавног дуга пољопривредним пензионерима

После консолидације три државна пензијска фонда од 1. јануара 2008. године, исплату припадности из ПИО за осигуранике и пензионере бившег Покрајинског фонда ПИО самосталних делатности и пољопривредника из Лончарске 10 у Новом Саду преузела је Дирекција јединственог Покрајинског фонда ПИО.

Око 35.000 Војвођана из ове две категорије корисника права и даље је, после ове промене, добијало пензије редовно, као и дотад – без кашњења.

– Акционим планом рада за 2009. годину предвиђено је да се комплетна исплата осигураника и корисника права из ПИО самосталних делатности и пољопривредника преусмери ка надлежним филијалама и службама филијала, најпре због приближавања наших услуга корисницима, а затим и због ефикаснијег и квалитетнијег рада Фонда. Ми смо још прошле године проследили филијалама, најпре, приоритете у исплати, рецимо, око 2.000 предмета из Лончарске 10, код којих је поступак утврђивања права започет непосредно пре консолидације фондова, затим породичне предмете деце на школовању, која имају обавезу да достављају Фонду потврде о свом статусу... Након тога, плански смо, до 30. априла ове године, преселили и финансијске досијее (садрже решења о

оствареним правима и све промене у исплати) за кориснике пензија којима се обуставља једна трећина пензије применом члана 120 Закона о ПИО. До краја јуна то смо урадили и са исплатама у којима постоје остале обуставе са пензија, а у јулу је урађено прво масовно пресељење исплате самосталаца и пољопривредника ка филијалама, и то електронским путем. И коначно, у октобру је (физички) пресељено скоро 29.000 финансијских досијеа – објаснила је Гордана Миросавић, директор Сектора за финансијске послове у Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду.

Према речима Снежане Вилотијевић, начелнице Одељења за исплату пензија у Дирекцији Покрајинског фонда ПИО, цео посао физичког пресељења финансијске документације обавила је група радника из Лончарске 10 (у склопу редовног посла) у року од месец дана: Снежана Станков, контролор исплате, Слободан Врбаши, Викторија Праменко и Јелена Кошевић, референти за исплату пензија. Наравно, није изостала ни свесрдна помоћ колега из Одсека за исплату пензија у иностранство у Дирекцији Покрајинског фонда. Филијалама су претходно послати спискови свих корисника новчаних припадности са територије коју покривају, да би преконтролисали приспелу документацију.

– Из поменуте две категорије осигураника и пензионера Дирекција Покрајинског фонда сада исплаћује још само око 650 корисника права из ПИО који живе ван подручја Војводине, углавном на територији Београда (око 80 посто) и на просторима централне Србије (ради се и на њиховом пресељењу), око 120 корисника старачких – „паорских” пензија, остварених уступањем земље држави по одредбама старог закона, и заосталих потраживања наследницима пензија после смрти корисника. Преостала обавеза Дирекције је, такође, и исплата последње рате јавног дуга за пољопривредне пензионере – додао је Ненад Ненадић, шеф Одсека за исплату пензија по домаћим прописима у Дирекцији Покрајинског фонда.

Наши саговорници кажу да корисници права из ПИО у Војводини треба да знају да је Поштанска штедионица почела акцију преласка исплате пензионерских припадности са штедних рачуна (књижица) на текуће рачуне – обухваћено је око 13.000 пензионера из ове регије. Они који желе да им се исплата пензије обавља преко текућег рачуна неке банке морају надлежној филијали Фонда, према свом месту пребивалишта, да доставе овлашћење за пренос исплате пензије у изабрану банку.

Мирослав Мектеровић

ОТВОРЕНА ИСПОСТАВА НОВОСАДСКЕ ФИЛИЈАЛЕ У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА

Пензионери се највише обрадовали

Око 1.000 осигураника и 1.400 пензионера моћи ће у центру, засад средом и петком, да обаве многе послове везане за остваривање права

Остварујући политику приближавања услуга корисницима, Фонд ПИО је 11. новембра званично отворио Испоставу Филијале ПИО Нови Сад у Сремским Карловцима уз присуство, између осталих, Миленка Филиповића, председника општине Сремски Карловци, Душана Басарића, председника Општинског удружења пензионера, и представника карловачке основне школе и гимназије.

Наравно, добри домаћини приликом отварања Испоставе били су људи из Фонда ПИО, мр Слободан Гамбер, директор Сектора информационих технологија у Дирекцији Покрајинског фонда, Илија Шакић, директор Филијале Нови Сад, Каталин Молнар, заменик начелника Одељења за ПИО у Филијали, Милан Мандић, контролор матичне евиденције, и Роса Ђурић, референт за исплату пензија и пријаву и одјаву радника – мештанка која и ради у Испостави.

Према речима Илије Шакића, око 1.000 осигураника и 1.400 пензионера моћи

Каталин Молнар (седи), Роса Ђурић, мр Слободан Гамбер, Илија Шакић и Миленко Филиповић

ће на адреси Прерадовићева 3 (у центру града – близу пијаце), засад средом и петком од 7 до 15 часова, да обаве пријаве и одјаве осигураника, предузетника и оснивача, такође да поднесу и све врсте захтева из ПИО, издаваће им се листинзи о стажу, потврде за визе, а

радиће се и послови у вези са исплатом пензија.

Директор Шакић оставио је и могућност, у чему су га сви присутни подржали, да се радно време у Испостави промени у зависности од потреба локалне средине. Миленко Филиповић изразио је задовољство што су,

уз доминантну помоћ Фонда ПИО, људи из локалне самоуправе омогућили, нарочито старијим суграђанима скромнијих материјалних могућности – пошто их је више од осигураника, да уштеде у новцу и времену приликом обављања послова из ПИО. Посебно њима, јер Сремски Карловци немају јавно градско саобраћајно предузеће и не могу да дотирају превоз пензионерима до Новог Сада. Душан Басарић је у име пензионера захвалио због отварања Испоставе ПИО у Сремским Карловцима, док је Радоман Николић, секретар ОШ „23. октобар“, у маниру просветних радника оценио организацију и рад ПИО Фонда чистом десетком.

М. Мекеровић

У СТАРОМ ЛЕЦУ, НЕДАЛЕКО ОД ПЛАНДИШТА

Отворено прихватилиште за старе

Јужнобанатске општине Бела Црква, Вршац, Алибунар и Планишће су кроз заједнички пројекат, уз сарадњу са Министарством рада и социјалне политике, крајем октобра отвориле прихватилиште за одрасле и старе особе у оквиру Дома за душевно оболела лица „1. октобар“ у Старом Лецу, недалеко од Планишћа.

Покрајински секретаријат за социјалну политику и демографију издвојио је готово милион динара за ову намену, а по-

четку рада прихватилишта присуствовали су Новка Мојић, покрајински секретар за социјалну политику, и Зоран Воркапић, председник општине Планишће.

У прихватилишту има места за хитно и привремено збрињавање 12 људи док се не створе услови за њихов трајни смештај у неку од установа социјалне заштите.

Иначе, у дому „1. октобар“ тренутно је 565 корисника, од којих је 44 одсто између 50 и 65 година. **М. М.**

ОНО О ЧЕМУ СЕ НЕРАДО ГОВОРИ: СТАРИ СЕ УБИЈАЈУ, ЗАР НЕ

Чути вапаје за помоћ

Само прошле године скоро свака друга особа која се убила била је старија од 55 година, а стручњаци оцењују да би бољом организованом друштвом могло да се учини да се људи у годинама ређе одлучују на овакав корак

Један старији Београђанин скочио је недавно с крова вишеспратнице у Улици омладинских бригада 46. На крову је пронађено десетак опушача и претпоставља се да је на врху зграде био два сата пре него што је одлучио да себи одузме живот – записали су у једним дневним новинама.

Иако се у јавности о томе мало или никако не говори, ово, нажалост, није усамљен случај: према подацима Републичког завода за статистику, лане је скоро сваки други самоубица

био старији од 55 година, а, у просеку, сваког другог дана по двоје седокосих одлучило је, и успело, да себи прекине живот. У земљи у којој се све променило сем оног да је „боље бити пијан него стар“ и где је старост готово срамотно стање, све је више остарелих људи који се због болести, немаштине и усамљености одлучују на дигне руку на себе.

– Прошле године је у Србији извршило самоубиство 716 особа од 55 до 75 и више година живота: 296 мушкараца и 153 жене који су себи

одузели живот били су у доби од 55 до 74 године, док се са 75 година и старијих убило 175 мушкараца и 92 жене – каже Јасна Миленковић, из Републичког завода за статистику.

На овај корак се, према речима др сц. мед. Чедо Миљевића, из Института за ментално здравље у Београду, углавном одлучују људи који тешко носе своје године на плећима, пате од депресије или неког облика психозе. То су људи који, једноставно, не могу да се помире да је њихово време „прошло“, да су им деца

Неприхватљива дискриминација

– Здравље старих људи налази се на тремеџи: психијатрије, неурологије и интерне медицине. Стари су најхетерогенија популација. Свако стари на свој начин, има другачију генетику и животно искуство. За депресију се погрешно мисли да је само тужна фаза која ће проћи. Упорно покушавамо да лечимо старост, а не болест. Оно што је недопустиво то је да у служби хитне помоћи, кад их неко од старих позове, прво питају колико има година. А он можда баш тада има самоубилачки наум. То је очигледна и неприхватљива дискриминација према овој категорији становништва – каже др

сц мед. Александра Милићевић Калашић, шеф Одељења за ментално здравље у Градском заводу за геријатрију.

Овај завод се тренутно стара о око 1.500 пацијената, од којих велики број има неки психички поремећај. Депресија и психоза представљају велики ризик за самоубиство. Али, да је осмишљен, стручан рад с овим људима права брана евентуалним наумима да дигну руку на себе, покажује и податак да се, према речима др Милићевић Калашић, за протеклих 20 и више година убило само троје-четворо штићеника помену-те установе.

Заблуде и истине

Није тачно да особе које причају да ће се убити то никад не учине. Од десет особа које се убију, осам сигурно даје неко упозорење о својим намерама.

Неистина је и да су особе са самоубилачким намерама потпуно решене да умру. Многе су неодлучне у вези са животом и смрћу. Скоро нико не извршава самоубиство а да претходно бар неком није ставио до знања како се осећа, што је заправо жеља да га неко у томе спречи.

Није истина ни да ће особа која једанпут осети самоубилачки порив увек бити самоубилачки расположена. Људе који намеравају да се убију ова намера држи само одређено време.

Нетачно је и да је самоубиство наследно, али ако особа верује да је та склоност „породични усуд“, ризик да ће то учинити је већи.

кренула својим путем и да за њих у њиховом животу има сада мало простора, пошто и она сама воде властиту битку да преживе различите недаће с којима се суочавају на сваком ћошку. Ако су уз то остали још и без животног сапутника и блиских сродника, а не могу да се ослоне ни на најближе комшије, постају све безнадежнији. Напросто, за њих је све изгубило смисао, сматрају да су промашили живот, више им није ни до чега и желе да прекину ово земаљско муке. Реченице које најчешће изговарају су: „Моје је прошло“, „Нећу да будем деци на сметњи“, „Коме овако стар(а) још требам“...

Да дигну руку на себе, каже др Миљевић, чешће се одлучују мушкарци, и то чине на драстичнији начин. Жене бирају „финији“ метод, гутајући безброј различитих таблета које им се нађу при руци. Пошто већини самоубиства претходи тешко депресивно стање, такву особу би требало подвргнути болничком лечењу. То баш и није тако лако јер се оне томе опиру, а с обзиром на то да стари људи имају и друга органска обољења, одређивање медикаментозне терапије није нимало једноставно, напомиње др Чедо Миљевић.

Психичка криза је стање кроз које човек пролази много пута у животу. Као што тело настоји да одржи физички баланс, истиче др медицинских наука Бојана Вјештица, један од аутора публикације „Антистигма – медији, менталне болести и самоубиство“, тако се и његов унутрашњи свет труди да одржи неку врсту менталне равнотеже. У тренутку када ум није више у стању да одржи ту равнотежу, када утицај средине превазилази човеко-

ве могућности да се носи с новонасталим ситуацијом каква је одлазак деце, губитак брачног друга, губитак посла, одлазак у пензију, финансијски проблеми... долази до психичке кризе. Она је знак да наши постојећи механизми самоодбране нису у стању да савладају проблем с којим се суочавамо. Међутим, важно је знати, објашњава др Вјештица, да психичка

криза ни код старих људи не представља болест већ да је то краткотрајна пометња чију окосницу чине тескоба у души и депресивност. Човек који преживљава психичку кризу је често пољуљан из темеља и неопходна му је помоћ околине.

Управо око 65 одсто људи пре него што покушају да се убију, или то и учине, шаљу неку врсту сигнала, вапаја за помоћ. Претходно показују безвољност, а око 30 одсто показује видне промене расположења и страхове. Просто вапе да им неко помогне. Несрећа је само што њи-

хово окружење „нема очи“ да то на време препозна, нити показује било какву саосећајност. Остареле особе, тек пошто покушају да дигну руку на себе, успевају да „пробуде“ околину која тек тада схвата сву озбиљност ситуације.

У Институту за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, где воде додатке и о самоубиствима, оцењују да старији неретко дижу руку на себе и због тога што не могу да се изборе са најтежим болестима. Али, закључују да се повећана стопа самоубиства међу најстаријим становништвом може тумачити и губитком активне улоге у заједници, неразвијеном мрежом социјалних установа и неодговарајућом друштвеном подршком.

Још једна пандемија

Подаци Светске здравствене организације указују да су појаве самоубиства све већи проблем у свету и да својом учесталошћу попримају пандемијске размере с тенденцијом сталног пораста. У свету милион људи годишње одузме себи живот, сваких 40 секунди по једна. У нашој држави сваке године се убије скоро 1.500 становника, од којих 800 у Војводини.

Уколико би се цело друштво мало боље организовало, и ако би се на заједничком задатку, на прави начин, нашли центри за социјални рад, домови здравља, месне заједнице, клубови пензионера, здравствене теренске службе, Црвени крст, Црква, теле-апел службе, психијатријски институти... многи стари људи би одустали од наума да на насилан начин ставе тачку на живот. Напросто, препознавање њиховог бола, самоће и несреће, изговорене речи разумевања, присуство њима драгих бића у тренутку кад су у психичкој кризи, одагнало би им „црне мисли“, и они би дочекали сутрашњи и наредне дане.

Татјана Кршић

ПОЧЕЛА ПРИМЕНА НОВОГ ЗАКОНА О УДРУЖЕЊИМА

И пензионери плаћају порез на добит

Набавка зимнице и огрева за чланове под повољним ценама и условима „привредна делатност“

Примена новог закона о удружењима почела је 22. октобра ове године, а све постојеће друштвене организације и удружења грађана, па и пензионерске организације, добиле су рок од 18 месеци да своје статуте и друге опште акте ускладе са одредбама новог закона. У истом року обавезне су и да се упишу у регистар удружења при Агенцији за привредне регистре која има организационе јединице у 13 градова Србије.

Упис у регистар постојећих удружења биће, како смо писали, бесплатан, али ће удружења наших најстаријих суграђана у међувремену морати своје папире да уподобе новом закону. Тешкоће у раду, у односу на претходни период, могла би да имају јер ће одсад морати неке своје хуманитарне, културно-забавне и активности везане за набавку огрева и зимнице – по ценама и условима повољнијим од тржишних, да приказују као привредну делатност. Закон, чак, предвиђа да, ако ре-

Радован Темеринац

цимо, удружење пензионера оствари вишак прихода над расходима у току једне године у износу већем од 300.000 динара, има обавезу да, као и остала предузећа, плати држави порез на добит.

Радован Темеринац, председник Статутарне комисије у Савезу пензионера Војводине и потпредседник Савеза пензионера Србије, указује да ће удружења пензионера остати добровољне, непрофитне, невладине, недобитне, социјално-хуманитарне и нестраначке организације, удружене у савезе

као асоцијације којима поверавају одређене активности да би их, ту, могле успешније реализовати. Исти су и циљеви удружења – изградња заједничке основе, у Савезу пензионера Војводине и у Савезу пензионера Србије, на унапређивању система пензијско-инвалидног осигурања, здравственог осигурања и социјалне и здравствене заштите, унапређивање и заштита материјалног и друштвеног положаја као и социјалне сигурности пензионера, организовање друштвеног живота пензионера, развијање социјално-хуманитарних, узајамних и солидарних односа, као и организовано снабдевање чланова огревом и основним животним потребама и пружање одређених услуга.

Према Закону, ови циљеви морају бити јасно истакнути у статутима удружења јер су уједно и оквир за обављање привредне и друге делатности удружења, и то под условима да је делатност мањег обима, да је предвиђена статутом и да

је у складу са статутарним циљевима (у супротном, законом су припрећене немале новчане казне). Пензионерска удружења мораће да воде пословне књиге, да региструју промет, подносе пореске пријаве и плаћају порез држави..., укратко, мораће да „привређују“ уз фискалне касе као и сви остали привредни субјекти у Србији.

Према новим статутима, пензионери ће у својим удружењима „пружати угоститељске услуге“ (углавном продаја пића у клубовима пензионера), „обављаће трговину на мало изван продавница“ (мисли се на набавку огрева и животних намирница и пружање услуга), бавиће се и „организовањем путовања, смештаја и превоза чланова“ (односи се на излете и обилазак других удружења) и „услугама боравка у сопственим одмаралиштима“ (удружења која их имају).

Решена је и још једна недоумица, око месних организација као основних облика унутрашњег организовања

Водич са упутствима за регистрацију

Фонд за развој непрофитног сектора АП Војводине, у сарадњи са Грађанским иницијативама из Београда и Новосадским хуманитарним центром, организовао је крајем октобра за представнике удружења грађана са територије северне покрајине трибину посвећену регистрацији и пререгистрацији по новом закону о удружењима.

У препуној Великој сали Скупштине Војводине, осим организатора, говорили су

и представници Министарства за државну управу и локалну самоуправу и Аген-

ције за привредне регистре. Присутним члановима из више од 200 удружења из Војводине подељен је и Водич за примену Закона о удружењима с упутствима надлежних институција о томе шта треба прибавити од документације и шта треба урадити ради регистрације и пререгистрације удружења.

М. М.

Остају у просторијама

Законом о удружењима прописано је да непокретности у друштвеној својини, на којима право коришћења имају удружења, сада постају средства у државној својини на којима право коришћења имају јединице локалне самоуправе. Међутим, удружења која су, до доношења овог закона, имала право коришћења на непокретностима у друштвеном власништву, користе их и надаље под условима који не могу бити неповољнији од оних пре 22. октобра ове године. Додуше, локална самоуправа има право да им откаже „гостопримство“ ако удружење не усклади свој рад са одредбама овог закона у прописаном року или те објекте користи супротно намени и циљевима утврђеним статутом.

Уколико је, рецимо, пензионерско удружење уложило сопствена средства (од добровољних чланарина, поклона, донација, легата или стечена на други законом дозвољен начин) у некретнину (замена крова, уклањање влаге из зидова...), оно тада може захтевати да се сразмерно уложеним средствима упише као сувласник те некретности у одређеном делу – о томе одлучује надлежни суд. Међутим, треба знати да Закон као сопствена средства не подразумева новац добијен из буџета некадашњих друштвено-политичких заједница или онај „зарађен“ на основу обављања поверених овлашћења.

удружења пензионера: пошто им Закон није признао статус правног лица, одсад морају „пословање“ да воде преко општинских удружења која су Законом добила тај статус. Према речима Радована Темеринца, ту ће и бити проблема (посебно када организације нису у истом месту) око предаје готовог новца на текући рачун, прибављања рачуна и документације за јединствено књиговодство...

Мирослав Мектеровић

(НЕ)ЗАДОВОЉСТВО ИНВАЛИДСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Сви у „ИСТОМ КОШУ“

Иако се на доношење новог закона о удружењима чекало дуже од две деценије (први такав закон донет је 1982, а у међувремену више пута иновиран), у организацијама инвалида забринути су како ће се његове одредбе одразити на њихов положај, будући да су стављени у „исти кош“ са свим другим организацијама иако су њихови чланови у специфичном положају.

Милан Стошић

– Незадовољни смо што инвалидске организације нису издвојене из мора других организација и удружења – потврђују Милан Стошић, председник, и Драгиша Дробњак, секретар Савеза слепих Србије. – И пре доношења закона залагали смо се, а на томе и даље инсистирамо, да се донесе посебан закон о инвалидским организацијама којим би се регулисао њихов положај, улога и финансирање, будући да оне решавају специфичне проблеме особа са инвалидитетом. Такав закон, рецимо, постоји у Словенији, а то је, уосталом, регулисано и међународним документима – наглашава Стошић.

– Ако постоје закони за спортска удружења, верске заједнице и синдикате, посебан закон о инвалидским организацијама не би био изузетак у нашем правном систему, а утемељење има у Уставу Србије који забрањује дискриминацију по основу инвалидности – додаје Дробњак.

Незадовољство изазива и члан 38 Закона којим је Влади Србије, односно надлежном министарству, поверено да додељује средства,

на основу јавног конкурса, за остваривање програма од јавног интереса у области социјалне, борацко-инвалидске и заштите интерно расељених лица, заштите животиња, потрошача, науке, културе, информисања, борбе против корупције... Зашто особе са инвалидитетом нису издвојене већ су у оквиру тако широког списка области за које се дају субвенције, питају се у Савезу слепих, додајући да на конкурс могу да се јаве сви иако би, уз уважавања осталих удружења, ипак морао да постоји другачији однос према неким удружењима код доношења одлуке и давања субвенција. Јер, на пример, удружење за заштиту животиња, које може да има само три члана колико је, по закону, најмање потребан број оснивача, разликује се од Савеза слепих који има 12.000 чланова у специфичној ситуацији. Влада би, сматрају наши саговорници, морала ближе да утврди критеријуме, услове, обим и начин поступка доделе средстава (субвенције), и да при том уважи специфичну улогу инвалидских организација.

Може се догодити, кажу још, да по овом закону неке организације инвалида, које су имале статус друштвених организација, изгубе непо-

Драгиша Дробњак

кретности којима су располагале или су имале право њиховог коришћења.

Слично мисли и Божидар Цекић, председник Савеза инвалида рада Србије и члан Савета Владе за инвалидска питања, који каже да предстоји велики акциони план активности на пререги-

Божидар Цекић

страцији њихових организација, од градских до месних одбора, и да велику бојазан изазива могућност да удружење могу да оснују и три особе.

– То би могло да доведе до уситњавања и расцепкости постојећих удружења, па ће тако многа од новоснованих удружења имати исте циљеве и задатке као и њихова „матична удружења“. Законом је удружење дефинисано као непрофитна организација, али у пракси имамо да се поједина удружења баве мањим привредним делатностима (киоск за продају цигарета, пића) да би од добијених средстава помагала своје болесне и социјално угрожене чланове. Мишљење Савеза инвалида рада је да је у том делу закон рестриктиван, а посебно код одређивања казни за непоштовање одредби. Ако држава није у могућности да задовољава и подмирује све потребе у области социјалне заштите лица са инвалидитетом, борацке заштите, заштите деце, расељених лица и другим, законом треба оставити могућност да удружења, по одређеним критеријумима, остварују приходе и из њих материјално помажу своје чланове.

– Решења везана за непокретности које су користила удружења, а која се воде као друштвена, нису довољно разрађена и јасна. Зато би, у циљу изналажења правичних решења, то можда требало појаснити посебним подзаконским прописима надлежног министра – закључује Божидар Цекић.

Миланка Иванчајић

ПРОЈЕКТИ КУЋНЕ НЕГЕ – ИЗЛАЗ ЗА СТАРЕ И ШАНСА ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ

Што дуже у свом дому

Искуство Каритаса: 133 запослена и сто волонтера само у првој половини године пружили више од 112.000 услуга болесним и старијим људима, а рачуница показује да просечно по кориснику оваква врста помоћи кошта 25 евра месечно

Да је Србија међу првих пет најстаријих нација на свету податак је који је већ добро познат, као и то да старост у великој мери прате болест, немоћ, а у нашим економским условима

овој невладиној организацији надају да они којима су потребни ипак неће остати без њихове помоћи.

– Национални програм кућне неге почели смо да спроводимо 1. јануара 2007.

када о њима има ко да брине. Запослени и волонтери Каритаса свакодневно обилазе ове људе, помажу им око одржавања стана, куповине, припремања хране, одржавања личне хигијене... У програм су укључени старији од 65 година, лошег материјалног стања, без родбине и болесни – објаснио је Дарко Тот, национални координатор Каритаса за Србију и Црну Гору:

За три године основана су 22 тима кућне неге и шест дневних центара у три поменута града. У њима раде 133 запослена и сто волонтера, углавном неговатељице и геронтодомаћице. Све се ради у сарадњи са здравственим институцијама, геронтолошким центрима и центрима за социјални рад, Црвеним крстом и другим владиним и невладиним организацијама које желе да се укључе и помогну око неге у кући за старије људе. Према евиденцији Каритаса, за првих шест месеци ове године пружено је више од 112.000 различитих услуга

у оквиру кућне неге: припремање оброка, набавка, спремање стана, помоћ око одржавања личне хигијене... Рачуница још показује да просечно по кориснику оваква врста помоћи кошта 25 евра месечно, односно 300 евра годишње или око 1,25 евра по услузи.

– После пробног пројекта у Нишу, Суботици и Бару дошли смо до закључка да би овакве програме кућне неге требало организовати и у другим градовима. Потребне за овим видом помоћи у кући очигледно има, а могла би то да буде и једна од могућности за запошљавање – истакао је Дарко Тот. – Да је програм кућне неге потребан и да је током ове три године пробног рада дао јако добре резултате очигледно је и по томе што се у немачком огранку Каритаса озбиљно размишља о настављању пројекта. Ми свакако настојимо да томе допринесемо и тако што, поред одржавања квалитета, радимо и на самоодрживости пројекта, што значи да настојимо да обезбедимо и бар део средстава потребних за спровођење програма – нагласио је национални координатор Каритаса.

У прилог томе говоре и цифре: када је почео да се спроводи, пројекат је у целини финансирао Каритас; сада ова организација обезбеђује трећину новца, четвртину средстава даје Европска унија, четвртину немачка влада, док се око 20 одсто потребног новца обезбеди у нашој земљи, локалним донацијама.

В. А.

Надају се наставку дружења

и сиромаштво. У кризним временима, међутим, брига о старима постаје још важнија, али управо тада већи је и ризик њеног измештања на споредни друштвени колосек. Да не мора да буде тако, као и да би помоћ старијима чак могла масовније да обезбеди посао незапосленима показао је и трогодишњи програм кућне неге огранка невладине организације Каритас за Србију и Црну Гору.

Око 2.700 људи месечно у три града у Србији и Црној Гори (Нишу, Суботици и Бару) било је последње три године обухваћено програмом кућне неге. Пројекат је финансирала Европска унија посредством немачког огранка Каритаса и планирано је да буде завршен крајем ове године, али се у

године. Новац је обезбедила Европска унија (645.000 евра), немачки огранак Каритаса и влада те земље (више од 500.000 евра). Циљ програма је био да покажемо да старији и болесни људи могу да остану у својим кућама

Да не буду сами

Вртић за бебе и стогодишњаке

Више од 500 међугенерациских центара драгоцену помоћ „генерацији у сендвичу“ притешњеној, уз рад, и бригом о онемоћалим родитељима и недораслом потомству

Малој деци је потребан осмех прихватања и подршке, а старима да се осећају потребним. Две генерацијске крајности се савршено уклапају. Зашто онда не би део дана проводили заједно, на обострану добробит, поготово што они трећи, из средње генерације, имају све мање времена и за једне и за друге?

У Сједињеним Државама верују да је одговор у међугенерациским центрима за дневни боравак, специјализованим установама за најмлађе и најстарије. Данас их је широм земље више од 500, а њихове услуге не тичу се само непосредних корисника, већ значе драгоцену помоћ припадницима такозване генерације у сендвичу, људима између 40 и 60 година, притешњеним, уз обавезе на радном месту, истовременом бригом о онемоћалим родитељима и недораслом потомству.

Према статистичким подацима, са оваквим проблемима суочава се чак 44 одсто запослених Американаца. Толики је постотак становника са остарелим родитељима и децом млађом од 21 године. Статистика даље каже да ће се број јако старих у САД незадрживо повећавати у наредне две деценије и да ће бити удвостручен до 2030. године, када ће чак 70 милиона грађана припадати групацији са старосним предзнаком 65 и више.

Растрзаност може бити лични проблем синова и ћерки, због мајки и очева који више не могу да се брину о себи, али ту су и упозоравајући економски показатељи. Чести изостанци с посла збрајају се у изгубљене радне дане и резултирају смањеном продуктивношћу, што за привреду значи годишњи губитак од 12 милијарди долара, наводи се у једном ранијем истраживању хипотекарне корпорације Фани Меј.

Све ово објашњава растућу популарност пројекта „Једна генерација“, који је пре двадесетак година лансирала истоимена непрофитна организа-

Време проведено заједно користи и једнима и другима

ција из Сан Фернандо у Калифорнији, за децу узраста од шест недеља до шест година и одрасле у најпознијем добу, све до стогодишњака. Заједно, они су „једна генерација“, отворени за узајамно давање и узимање. За старе, чак и ако су дезоријентисани и пате од спознајних проблема, попут Алцхајмерове болести (у почетном или блажем облику), друштво малишана делује као средство против депресије, осећаја напуштености и немоћи, док деца добијају на самовредновању кроз однос у којем се неко без журбе посвећује само њима. Малишани спонтано уче да поштују старије, што је од значаја за каснији живот и доприноси отклањању предрасуда кад је старост у питању. За њих је потпуно нормално да виде око себе наборана лица, људе који се тешко крећу или слабије чују, али су благи и нежни и могу да их науче разним занимљивим стварима, певуше им, читају, помажу у склапању слагалица, цртању или сађењу биљака.

Позитивни резултати су стога очигледни, примећује новинар „Њујорк тајмс“ после посете једном центру у

околини Лос Анђелеса, а и обимније студије дале су сличне закључке. Деца из оваквих група су стрпљивија, саосећајнија, имају већу способност самоконтроле од својих вршњака и, штавише, лепше се понашају.

За малишане су њихови старији дружбеници једноставно „суседи“ и тако им се обраћају. А две генерације заправо и борава у специфичној врсти суседства, имају своје одвојене просторије и једну заједничку, па васпитачи креирају програм дневно, зависно од тренутне ситуације и расположења полазника.

Постоје, међутим, и правила која се никад не пренебрегавају. Стари и мали никад се не остављају насамо, без надзора васпитача, и никад се не заборавља да су стари одрасле особе. У свакој врсти игре или активности њима је намењена улога учитеља. Суштина је да се увек ради нешто што је прикладно и забавно за обе старосне групе, што једнима помаже да сачувају оно што су некад знали и умели, а другима да уче и развијају нове способности. Прави пример истинске узајамне користи.

Д. Драгић

Опрез, хигијена и без панике

Иако је проглашена епидемија, нема забране окупљања, затварања школа и вртића, вакцина стиже у децембру, а у међувремену препоручује се вакцинација од сезонског грипа

Средином прошле недеље др Томица Милосављевић је, на препоруку Радне групе за праћење пандемије новог грипа, прогласио епидемију грипа А Х1Н1 на територији Србије. То је, у неку руку, признање да се нова пошаст, која од пролећа плаши цео свет, раширила и Србијом, али стручњаци сматрају да, засад, нема потребе да се примене све мере предвиђене за овакве ситуације: ванредна вакцинација, затварање школа и вртића, забрана јавних скупова и окупљања...

Вакцина против новог вируса требало би да у првој половини децембра стигне у Србију, а до тада ће се, ваљда, стручњаци, па и лекари, договорити о томе да ли од ње треба стрепе-

Др Јасминка Мишковић

ти више него од вируса. У међувремену, грађанима Србије остају савети да буду опрезни, али – да не паниче. Вирус грипа је иначе већ вековима стално ту негде уз људе, спреман да се „иновира“ чим човек овлада отпорношћу на његов додашњи облик; најновији

је стекао стартну предност способношћу да се изузетно брзо шири, и то не само кроз ваздух већ и преко руке. Али, и отпорност на његову ранију „сабраћу“ може да помогне да му учинак буде мањи, па зато лекари саветују да се и ове јесени прими вакцина против „старог“, сезонског грипа.

– У вакцини се увек налази више подтипова. Ради се о вирусима грипа који круже у популацији. Вакцинација је добровољна, вакцину могу сви да приме, али се посебно препоручује запосленима у здравству и јавним службама, хроничним болесницима, особама старијим од 65 година. Чак и у току епидемијског процеса, наравно говорим о „обичном“ грипу, овај начин стицања

имунитета је безбедан по здравље у односу на саму болест која се може завр-

Мировање

Чак и када је неко само кијавичав, не треба да иде на посао, саветују стручњаци. Треба мировати код куће и сачекати да симптоми прођу. Послодавци такав изостанак треба да схвате као да су и они на добитку, јер ће се на тај начин радник брже опоравити и доћи спреман на посао

шити неком од компликација – објашњава за наш лист др Јасминка Мишковић, епидемиолог Дома здравља Палилула.

Вакцина није стопроцентна заштита од грипа,

САВЕТИ

Избегавајте љубљење приликом поздрављања и настојте да будете бар на метар растојања од других.

Заштитите руком уста када кијате и кашљете.

Редовно проветравајте просторије у којима боравите.

Често перите руке, и то најмање двадесет секунди топлом водом и сапуном. Уздржите се од додиривања било којег дела лица.

Промућкајте у устима и гргољите два пута дневно топлу воду у коју сте ставили мало

соли: вирусу Х1Н1 потребна су два до три дана од првобитне инфекције грла или носа да заживи у телу, а обично гргољење може спречити развој болести. Тај поступак са сланом водом има исти ефекат на здраве особе као што „тамифлу“ има на оболеле.

И без здравствене књижице

Сви грађани који посумњају да имају симптоме грипа треба да се обратe здравственим установама без обзира на то да ли имају или не здравствену књижицу. Лечење никоме неће бити ускраћено ни ако књижица није оверена.

али је шанса да се вакцинирана особа разболи чак и 90 одсто мања, а ако и оболи – болест се манифестује у много блажем облику. Ово су схватили и грађани Србије па је ове јесени, за разлику од прошле када је остао велики вишак, вакцина против сезонског грипа „планула“ у домовима здравља. Званичници најављују нове испоруке, а ко не дође на ред да је прими у свом дому здравља, може да је купи у апотеци и прими од стручног лица. Треба знати и да се вакцина, до пријема, чува на температури од плус два до плус осам степени,

значи у фрижидеру. С обзиром на то да је у вратима фрижидера температура обично плус десет степени, најбоље је вакцину чувати унутра, поред задњег зида,

Др Мишковић додаје и да је апсолутно безбедно примити сада ову вакцину, а касније и другу, против новог грипа, само треба водити рачуна да размак између њих буде најмање месец

дана. Пошто вакцина за нови грип стиже у нашу земљу око 10. децембра нема разлога за бригу. Проћи ће довољно времена да вакцинисани од сезонског грипа

Знаци упозорења

Упозоравајући симптоми су површно и плитко дисање током физичке активности или током одмора, отежано дисање, плаветнило усана, крвав или обојен секрет из носа, бол у грудима, погоршање менталног статуса, висока температура током три дана, низак крвни притисак.

Код деце, то су брзо или отежано дисање, губитак живахности и интересовања за игру, отежано устајање – наведено је на сајту Института за заштиту здравља „Батут“.

али не преблизу да се би заледила јер у том случају губи сва својства.

могу да приме и вакцину против новог грипа.

Весна Анастасијевић

Барем једном дневно чистите и ноздрве раствором топле слане воде: снажно издувајте нос и бришите обе ноздрве комадићима вате умоченим у слану воду.

Пијте што више топлих напитака (чајева, кафе, какаа), што има исти učinак као и гргољење, само

у супротном смеру: тиме се вируси из грла спирају у желудац где не могу да преживе.

Једите храну богату витамином Це: јужно воће, туршију, кисели купус. Витамин Це у таблетама боље ће се апсорбовати ако је комбинован са цинком.

Игор Павличић и др Александра Новаков-Микић

Нови Сад спреман

Нови Сад је у потпуности спреман да се суочи са епидемијом јер су акциони планови деловања сачињени још у време припреме „Егзита“, рекао је градоначелник Игор Павличић на конференцији за новинаре. Здравствене установе, почев од кол центара Дома здравља, Хитне помоћи, Апотеке града Новог Сада, Завода за здравствену заштиту студената, као и примарне здравствене заштите деце и одраслих, функционисаће у складу са епидемиолошком ситуацијом, коју ће Градско веће дневно пратити.

Грађанима ће у поштанске сандучиће бити достављени штампани леци са корисним саветима и телефонским бројевима потребних здравствених служби, дневних и ноћних – од оног чијим ће позивањем добити све информације о клиничкој слици грипа, до заказивања прегледа код изабраног лекара.

Члан Градског већа за здравство проф. др Александра Новаков Микић позвала је Новосађане да, уколико још нису, потпишу уговоре са изабраним лекаром за себе, као и за своју децу.

Утврђен је и начин функционисања јавних предузећа пре и у току епидемије, као и обавезност евидентирања запослених који су изостали с посла због болести.

Сва продајна места Апотеке Нови Сад снабдевена су симптоматском терапијом за грип и антибиотицима, а у току је набавка нове количине вакцине против сезонског грипа, коју је до сада примило 15.000 Новосађана.

Иначе, број малишана који због респираторних инфекција ових дана не долазе у вртиће „Радосног детињства“ приближан је ономе из новембра прошле године, када се још није причало о најновијем вирусу.

И. М.

Патлићан се користи само термички обрађен. Будући да му је сок горкаст, потребно га је до-

САВЕТИ ИСКУСНЕ ДОМАЋИЦЕ

Јела од патлићана

бро исцедити: ако се сече на колутове или кришке, поређати их по дасци, посолити и, после пола сата, по неколико комада ставити један на други па притиском руке (или преко даске за сецкање поврћа) цедити и ставити још мало у цедиљку. Ако се цео плод бари или пече у рерни, ма-

ло охлађеног расећи га по дужини, притискањем оцедити сок и ољуштити. Ако је плод млад, не мора да се љушти.

Због специфичног укуса, обично се меша са неким другим поврћем, нарочито парадајзом, паприком, белим луком, тиквицама...

Салате

Користи се обарен или грилован плод. Ево неколико идеја.

Обарити по један патлићан и тиквицу (по око 200 грама). Прохлађен патлићан ољуштити, расећи по дужини, оцедити и исећи у коцкице. Тиквицу исећи и измешати са патлићаном. Направити маринаду од уља, сирћета, белог лука, мало сенфа, биберера и зачинског лишћа и умешати у поврће. По жељи, салата може да се дода рендана шаргарепа, црвена паприка исечена на резанце, мало сецканог празилука или мања накисела јабука исечена на листиће.

Одабрати чврсте мање плодове парадајза (укупно око 500 г), опрати, засећи на врху, спустити кратко у кипућу воду, ољуштити, пресећи попола, поређати у тепсију засеченим делом на горе и пећи у рерни око 40 минута на 200 степени; 3-4 мала патлићана (око пола кг укупно) исећи на колутове дебљине до сантиметра, посолити па након пола сата оцедити, пребрисати папирном салветом, премазати уљем и гриловати на грил тигању или роштиљу; затим сваки умочити у мешавину маслиновог или другог уља, балзамико или другог сирћета, мало сенфа и биберера.

На дно посуде ставити неколико сецканих листова

зелене салате попрскане лимуном, поређати парадајз, преко њега колутове патлићана, посути коцкицама фете или другог сира (200 г) и прелити остатак маринаде.

Вариво

Патлићан исећи на колутове или кришке, посолити, након пола сата добро оцедити па исећи на коцкице или резанце и даље припремати, на пример:

– на три кашике уља пирјанити 3-4 главице црног лука исеченог на колутове па додати око 500 г патлићана исеченог на резанце,

4-5 паприка различите боје исечених на резанце, кашику биљног зачина и пирјанити док не омекша; додати 500 г исеченог парадајза и динстати још мало; посути босиљком;

– у шерпу сипати 3,5 дл воде, два дл белог вина, две сецкане гранчице листа целера, сецкану везу першуна, 10 зрна биберера, сок једног лимуна, кашику мајчине душице, кувати пет минута па сипати децили-

тар маслиновог уља и 500 грама оцеђеног и исецканог патлићана, кувати 10 минута па јести охлађено;

– на две кашике уља динстати сецкану главицу црног лука па додати по један патлићан, тиквицу (или рендану шаргарепу, целер, цветиће броколија...), парадајз и црвену паприку, све исецкано, пирјанити док не омекша, умешати кашичицу сувог биљног зачина и мало биберера па сипати на 225 г обарене интегралне тестенине; посути пармезаном или другим ренданим сиром;

– скувати килограм јагњећег или овчијег меса са кашиком сувог биљног зачина и листом лорбера па исећи на мање комаде. Гриловати колутове патлићана (око килограм). У ватросталну посуду ређати ред меса, ред патлићана док се све не утроши, сипати шољу пиринча, кашику сувог биљног зачина и супу у којој је скувано месо, поклопити и кувати на нижој температури док пиринач не омекша. Посути першуновим листом и служити уз кисело млеко.

Печени

Најчешће се припрема пуњен: расече се по дужини, поређа у тепсију расеченим делом према доле и пече у рерни док не омекша; затим се кашичицом из-

вади средина плода и мало пропржи са сецканом главицом црног лука, дода се мало бареног или печеног меса у парчићима, биберера и сувог биљног зачина и том масом пуни патлићан, па за-

пече у рерни (при крају се може посути са мало ренданог сира). Могу да се користе и млевено месо, печурке или празилук, пропржени с луком и посути сиром.

Или, килограм патлићана, исечен на колутове, грилује се с обе стране. У 400 грама белог сира (меки сремски или други измрвљени) умешају се три улупана јајета, по кашичица сувог биљног зачина и биберера, и том мешавином премаже сваки комад патлићана, поређа у подмашћену ватросталну посуду и запече у рерни.

Патлићан се исече на колутове дебљине до сантиметра, који се посоле, оцедите, избришу салветом, па споје два по два, а у средину се стави парче тврдог сира; уваља се у брашно, па у јаја и презле и пече у рерни (у подмашћеном плеху) или на тигању.

Пензионерка Кова

Ако ће после априла 2011. нашој држави и економији кренути, и ако ће чак и домаћи власници јахти и авиончића плаћати додатни порез, добровољно се одричем свих повишица пензије

ПРИЧАЛА МИ МОЈА БАКА

Рачунање времена

Волела бих, чедо моје, да ових дана останеш код бабе на селу. Да се не враћаш у велики град бар до пролећа, док не прођу сви најављени таласи овог грипа. Не препоручује се, говоре на телевизији а пишу и у новинама, боравак у просторима са више људи, и да од других треба бити на одстојању бар метар. Како је то могуће извести у аутобусима градског саобраћаја, не бих ти знала рећи. Баш јуче Милеса прича како је носила својима јабука и којечега, а у аутобусу је једна стално отхукивала против грипа, баш њој у лице.

У једним новинама пишу да су разграбљене заштитне маске, ко ономад уље, шећер и кафа; у другима кажу да те јефтине маске не штите од овог вируса, а и оне скупље од близу сто евра помажу тек неколико сати, док се не створи влага погодна за развој тог „аикса један“, како га скраћено зову у нашем селу.

Власти у градовима говоре да су домови здравља предузели све мере за лечење; али, кад људи зову телефоном, а сад сигурно зову и они који би кијавицу излечили у кућним условима, медицинске сестрице одговарају колико знају. Само, љуби те баба, о томе не знају ни лекари за сигурно, ни доктори биохемијских и других сличних наука. Ваљда само знају они који су тај вирус и пустили, па сад производе и продају по белом свету вакцине да га онеспособе. Вирус, или народе, ни то није сигурно, свашта се прича.

Није лако, љуби те баба, ни медицинарима. Њихов синдикат тражи од

Министарства здравља и Радне групе заштитну опрему за себе, али и информације за грађане о нежељеним дејствима вакцине коју ће, објављено је, увозити фирма нашег најбогатијег човека. Јер, многи се људи премишљају хоће ли или не, кад се та вакцина и појави у Србији, хтети да је приме.

Из Агенције за лекове, која даје коначну реч о избору вакцина, поручују да ће, „као и у сваком другом случају, спровести процедуру регистрације и извршити контролу квалитета ефикасности и безбедности према утврђеним процедурама“. Најкраћа процедура је 14 дана. Е, сад, не знам да ли ће процедура почети кад се потпише уговор, и да ли ће се други учесници на том тендеру жалити. Јер ако неко поднесе захтев за заштиту права учесника на тендеру, а рок за то је осам дана од пријема одлуке или објављивања у „Службеном гласнику“, па док му наручилац одговори у року од три дана, па док се ови можда поново жале, проћи ће дана и дана... А можда се нико неће ни жалити, те ће првих 500.000 вакцина стићи у року од 25 дана по потписивању уговора. Преосталих 2,5 милиона стизаће после нове године, па све до половине марта, у мањим контингентима.

Није, љуби те баба, кум Стева у праву што се љути на ове наше из те Радне групе што нису на време поручили вакцине. Хрвати су их, видиш, набавили од исте швајцарске фирме још у септембру, али по цени од око десет евра. А наша ће, кад једном стигне, бити јефтинија

– 799 динара по једној дози. То је знак да наша држава води рачуна о сваком буџетском динару, али и нашим парама, пошто ће део цене плаћати сви који добију вакцине, осим оних који и иначе не плаћају партиципацију.

Ако останеш на селу, чедо моје, куваће ти баба домаће супице и топле чајеве, а моћи ћеш до миле воље да једеш и белог лука – са сланином и кромпиром, као заштиту од свих, па и овог вируса. Нећеш се гурати по градским аутобусима и кафићима, него ћеш шетати и пре подне, и пред мрак. А увече ћу ти приповедати како смо некад лепо живели од тежачког рада, били здравији и задовољнији. И обећавам ти да нећу ниједном споменути ово модерно доба у коме су и бабе приморане да бистре политику, и тумаче између редова шта је неко казо и шта је тео да каже, а шта то уствари значи за народ.

Нећу, чак ни кад дође кум Стева, причати о Монетарном фонду и замрзнутим пензијама. Јер, ако ће после априла 2011. нашој држави и економији кренути, и ако ће чак и домаћи власници јахти и авиончића плаћати додатни порез, ја се добровољно одричем свих повишица.

Још нешто да ти признам, чедо моје: у старим данима време брзо лети, и рачуна се по важним догађајима – од набавке контингента вакцина против грипа, пре и после нове године, па фебруарског доласка Монетарног фонда, па мартовског контингента вакцина...

Унука Ика

ОЛУЈА ПРИПРЕТИЛА И КАНАДИ: ИМА ЛИ СИГУРНОСТИ ПОСЛЕ РАДНОГ ВЕКА

Полиса и за пензију

У овом богатом друштву осигурано готово све, али не и пензије – ове године банкротирало 5.700 фирми, а са њима и пензијски фондови запослених

Да је криза пензијских фондова нешто што је чињеница на свим меридијанима, потврђују и вруће дебате које се о финансијским проблемима садашњих, а још више будућих пензионера управо воде и у једној од најбогатијих и најразвијенијих држава света – Канади.

Повод за то је светска финансијска криза која, наравно, није заобишла ни њу, јер је први сусед Америке, која је епицентар економског потреса по много чему сличног „великој депресији“ из тридесетих година прошлог века. И канадска економија је веома интегрисана у глобалне токове, па јој само преостаје да се нада да ће две глобалне економске локомотиве, које вуку економске вагоне и свих других нација – САД и Кина, ускоро поново бити у погону пуном паром.

Дотле, на дневном реду је сучавање са чињеницом да су кризна времена, као и другде, открила прилично велику рупу у јавним финансијама. Ове године у Канади је

банкротирало 5.700 фирми – а са њима и пензијски фондови њихових запослених.

– Ми у Канади имамо осигурање за аутомобиле, за куће и за готово све друго – и време је да га имамо и за пензије, јер у питању су живи људи – рекао је тим поводом лидер опозиционе Нове демократске партије Џек Лејтон.

На дневном реду је, дакле, поправка пензијског система и премијер мањинске владе Стивен Харпер ових дана је изјавио да су у току „консултације о томе с народом“ у покрајинама. Оквирни планови за пензијску реформу обелодањени су иначе крајем октобра, са главним циљем да се повећа заштита пензионера. Али одмах је тим поводом констатовано да ће, кад те промене буду озваничене, од тога вајде имати само запослени у индустријама које регулише федерална влада, а таквих је 10 одсто. Све остало је у надлежности 10 канадских покра-

јина које у том погледу имају знатну аутономију.

Канађани, судећи по ономе што њихова штампа у последње време пише о проблемима пензијског система, као да тек сада откривају да су досад недовољно пажње посвећивали планирању своје социјалне сигурности кад им престане радни век. Њихови пензијски фондови су у просеку у дефициту за око 20 одсто у односу на оно што им је неопходно да би испуњавали своје обавезе. Укупна пензијска рупа је око 50 милијарди канадских долара (свота је приближно иста и кад се прерачуна у америчке).

Пензијску сигурност имају само запослени у јавном сектору јер им се (загарантоване) пензије исплаћују из државног буџета. На другој страни, 11 милиона запослених у приватном сектору, који чине 60 одсто укупне радне снаге, нема ништа од тога – никакве пензијске фондове чему доприносе и њихови послодавци.

То значи да то колико ће финансијске сигурности неко имати кад му престане активни радни стаж зависи од тога колико је мислио на будућност и за њу одвајао. Типичан Канађанин, констатује се ових дана, то није чинио довољно – више је волео да троши кад је имао, у уверењу да ће увек имати – данас тек сваки трећи има довољно уштеђевине за јесен живота.

У Канади се сматра да је пристојна пензија она која је 70 одсто плате у завршним радним годинама. Дотле додајује 80 одсто државних чиновника, али само 25 одсто запослених у приватном сектору. Недавно је саопштено да 226.000 старијих грађана живи испод статистичке линије сиромаштва, која тамо није званично дефинисана, али се процењује да су у тој категорији сви који на располагању имају мање од 1.000 долара месечно.

Национални доходак по глави становника у богатој Канади је иначе 39.000 долара. Канада има 33,5 милиона становника који живе на простору нешто већем од онога на којем је 300 милиона њихових првих комшија, Американаца.

И канадски пензијски проблеми су, као и другде, по форми финансијски, али у суштини демографски. И у овом случају реч је о друштву које брзо стари и чије би прилике у том погледу биле чак драматичне да није релативно либералне имиграционе политике која поправља демографску структуру. Канадска „бела куга“ је, наиме, прилично оштра: природни прираштај је само 0,82 одсто, што Канаду ставља на само дно међународне табеле у овој категорији – на 192. је месту.

Данас је у Канади само 15 одсто грађана старијих од 65 година, а прогноза је да ће их до 2030. бити најмање једна четвртина. А као и другде, тиме се улази у зачарани круг: старије становништво води ка мањем прирасту нове радне снаге, што даље води ка успоравању економског раста – и већим проблемима како издржавати пензионере.

Тренутно, полемише се о томе дали је оно што је пожељније за друштво – бољи положај пензионера, пожељно и за економију, односно дали у овом кризном времену има маневарског простора да се повећа заштита оних који су своје одрадили, јер то подразумева да се отежа положај оних који још раде, тиме што ће их додатно опорезовати.

Канади тек предстоји права пензијска олуја.

Милан Бекин

РС: потврде о животу до краја године

Фонд ПИО Републике Српске обавестио је све пензионере с пребивалиштем ван РС да, ако то до сада нису учинили, обавезно до краја године доставе потврду о животу.

У супротном – од почетка 2010. године биће им обустављена исплата пензије. Исплата ће,

наводи се још на сајту Фонда ПИО РС, бити настављена наредног месеца по достављању потврде, али без права на исплату обустављених пензија.

Из Бањалуке су, наводи се, поштом већ послали образац ове потврде свим корисницима ван Републике,

а њихова овера могућа је, и бесплатна, у свим филијалама нашег Фонда ПИО, а у Београду у Дирекцији у Улици др Александра Костића 9.

Потврде је могуће оверити и у општинама и судовима, али ту уз плаћање прописаних такси.

Криза проредила боловања

Број радника који одлазе на боловања од краја прошле године смањило се – скоро четири пута. Због поштрене контроле, али првенствено због економске кризе, како су забележили новинари „Блица“, радници чак и када су озбиљно болесни одбијају да оду на боловања!

Лекари кажу да пацијенти то објашњавају не само смањењем зараде, већ, нарочито они који раде „код приватника“, и страхом од губитка посла.

Ово потврђују и надлежни из Републичког завода за здравствено осигурање: за боловања је прошле године плаћено скоро пет милијарди динара, док је у првом полуго-

ђу ове године у те сврхе утрошено 1,114 милијарди динара. Боловања су најчешће краћа од 30 дана, а за-

послени у друштвеном сектору осетно предњаче у броју дана поштеде у односу на колеге у приватном сектору. Одласке на боловања у трајању до 30 дана плаћа послодавац, док за дужа одсуства средства издваја РЗЗО.

Ипак, и поред овог смањења броја дана на боловању, статистика и даље бележи да је у Србији на сваких 100 радника седам константно на боловању, док их у Европи има четворо.

Уторак – најстреснији радни дан

Понедељак више није најгори дан у недељи – најјачи стрес на радном месту запослени осећају у уторак око поднева, показало је једно истраживање спроведено међу 3.000 запослених Британца.

Већина запослених, бар како су поверили анкетарима, понедељком покушава „да убаци мозак у радну брзину“. Али, кад преброде без тешкоћа понедељак, у уторак ће се – тврде истраживачи – осећа-

ти још горе. Тог дана стрес је највећи јер је и количина посла највећа, чак толика да већина Британаца баш уторком прескаче чак и паузу за ручак да би одрадила све радне задатке.

ЈЕДАН РАДНИ ДАН ГЕРОНТОДОМАЋИЦА У МАЈДАНПЕКУ

Јабукe за бака Нату

Онемоћали корисници радују се помоћи и друштву, поверавају им кључеве и успомене...

У оквиру једног од пројеката јавних радова, у програму „Превенција и помоћ старим, социјално угроженим лицима, као и лицима са инвалидитетом“, који спроводи Општинска организација инвалида рада Мајданпек, поред медицинских сестара запослено је и неколико геронтодомаћица.

Радно време им је од 8 до 16 часова, у оквиру кога обиђу три до пет корисника, зависно од послова које обављају.

Провели смо један дан са геронтодомаћицама Јованком Јовановић и Љиљаном Перић. У раним јутарњим сатима стижу до стана седамдесетогодишњег Стојадина Павловића, док-

Бака Ната са координатором пројекта

Речит загрљај

Слагање слика у албум

Радост у стану Павловића: неко мисли на њих

тора техничких наука у пензији, који је, као и већина корисника, игром судбине остао сам. Живи у поткровљу вишеспратнице па је принуђен да дане проводи у стану.

Љиља и Јованка већ знају шта треба да се уради, па се прихватају посла.

– Веома ми значи ова помоћ у кући. Љиља ми припрема оброке за наредних недељу дана, а Јованка почисти цео стан јер ја нисам у стању то да радим. И зимницу су ми недавно спремиле. Благо мени са њима – каже весело Павловић.

Када су оброци спремљени, а стан почишћен, Стојадин увек нађе још неки ситан послић „који мора да се одради“, све да би оне што дуже остале и правиле му друштво. Овога пута то је слагање старих фотографија у албум, што наше домаћице радо прихватају.

Али, мора се даље. На реду је посета Савки Младеновић, где треба да се посприми стан. И дочекане су и испраћене сузама: „Хвала што сте дошле да ме обиђете и мало помогнете, а када ћете поново доћи“, пита Савка.

Јованка свраћа до оближње пијаци где купује јабукe за Наталију Алексић, старицу која годинама не излази из стана. Она их дочекује широм раширених руку и весело заповеда:

– Код мене данас нема посла, све је чисто од прошлог пута, имам само једну молбу и то морате да ми учините – хоћу да попијем кафу с вама и да мало попричамо.

Извештај о дневним активностима

Бака Ната се уз кафу договара шта од намирница треба да се купи при следећем доласку.

Геронтодомаћице закључавају стан са спољне стране: чињеница да им неки корисници поверавају кључеве говори о успостављеном поверењу.

При крају је радно време, обиђени су корисници планирани за тај дан, па се геронтодомаћице јављају у матичну канцеларију и тамо укратко рефериршу о обављеним дневним активностима.

Марија Вулетић

Судбоносно „да“ из 1959.

За 43 брачна пара из борске општине (15 из града и 28 из околних села), који су 1959. године изрекли судбоносно „да“, овдашње Геронтолошко друштво и Центар за социјални рад организовали су већ традиционалну, осму манифестацију „Златна свадба“. Слављеницима је приређен културно-уметнички програм у Клубу за стара лица, Музеју рударства и металургије, Библиотеци и Музичкој школи, да би се на крају заједно прославили. Све то одржано је под слоганом: „Здрав брак, здрава породица, здраво друштво“.

– Наши слављеници су пример како треба неговати односе између жене и мушкарца и како из здраве породице израстају младе генерације – поручио је Ненад Гачић, председник Геронтолошког друштва и директор Центра за социјални рад у Бору. – Организујући „Златну свадбу“ поручујемо младима да се благовремено одлучују на брак, да негују здраве породичне односе и да обезбеде потомство које је и

будућност сваке државе. А, повећањем наталитета промениће се суморна демографска слика Србије у којој је четвртина становништва старија од 65 година!

Слављеницима је пуно здравља пожелео и др Предраг Балашевић, заменик председника СО Бор, истичући да је здрав и нормалан живот, какав су они водили, добар пример младима у времену када су се неке вредности урушиле, када се

породица и брак не цене као у прошлости, што потврђује и статистика по којој је Борски округ данас у врху по броју развода.

Чињеница је да су се погледом младих на брак изменили, да се много теже и касније одлучују на тај корак, између осталог и због економске несигурности. Постала је велика ствар имати пензионера у кући јер они врло често издржавају не само своју децу, већ и унуке.

Ипак, не треба губити из вида ни изјаве слављеника који су се, веома млади, тек пунолетни, „узели“ пре пола века. Ни 1959, кажу, није обећавала богзна шта, и они су почињали врло скромно – „од неке кашике и виљушке“ – али се нису бојали живота. Веровали су да ће опстати и опстали су. Не крију ни да у браку има несугласица, али разумевање и толеранција, кажу они, кључни су рецепт брачне дуговечности.

Љ. Алексић

РАСПЕВАНИ ТИМОЧКИ ПРИПАДНИЦИ ТРЕЋЕГ ДОБА

Смотра стваралаштва

У Зајечару је, у оквиру обележавања „Месеца солидарности са старијима“, крајем октобра одржана јубиларна, десета смотра културног стваралаштва пензионера Борског и Зајечарског округа. Учествовало је више од 400 пензионера из осам општина Тимочке крајине, од Књажевца до Кладова.

Смотру одржану у сали Позоришта Тимочке крајине „Зоран Радмиловић“ отворили су Јованка Филимоновић, председник Секције жена пензионера Зајечара, и Ђура Перић, заменик председника Савеза пензионера Србије, у присуству Душана Иванића,

начелника округа Зајечар, и Велике Урошевић, директора Филијале ПИО за Зајечарски округ.

У трочасовном програму смењивали су се локални инструментални солисти, групе певача и хористи,

потом литерарни ствараоци и рецитатори, као и фолклорне групе које су биле најзапаженије, како по извођењу народних игара, тако и по богатству народних ношњи. Најстарију ношњу имале су пензионерке из рударског Мајданпека (из 1878. године), а најразноврснију пензионерке Зајечара.

У холу Позоришта „Зоран Радмиловић“ отворена је изложба старих јела и народних ношњи из Зајечара и околине, а дружење је настављено у објекту „Србија – Тис“ до касно у ноћ.

М. Славковић

СУСРЕТ С НАЈСТАРИЈИМ ПЧЕЛАРОМ ДОЊЕ ЈАСЕНИЦЕ

Железничар међу кошницама

Иако је дубоко зашао у десету деценију живота, Богдан Ђурић још послује у пчелињаку

Богдан Ђурић из Смедеревске Паланке има 96 година, пет и по деценија пчеларског искуства и 37 година пензионерског стажа. Он је најстарији пчелар у овом делу Шумадије. Ветеран је Пчеларског друштва „Јасеница“ коме припадају и његови синови Стеван и Велимир.

Љубав према пчеларству понео је из родног краја, из босанског села Обљај, где се гајењем пчела и производњом меда бавио његов блиски рођак. Можда би се већ у раној младости посветио том уносном послу да није отишао на школовање у Сарајево. После се запослио на железници и радио као машиновођа у више места, а 1952. је стигао у Лапово. Две године касније замолио је колегу машиновођу да оде у село Ловце, код Багрдана, и купи му једно пчелиње друштво.

– За више нисам имао пара – присећа се Богдан. – Пчеле су тада биле прилично скупе. Једна вршкар, на пример, продавала се колико и добра, дебела овца. Нисам жалио што сам

платио, али ми је било криво што је пчелар из села Ловце преварио мог колегу. Вршкар је већ била преојена. Колега је очигледно заборавио на моје упозорење да провери вршкар. А лепо сам му рекао: ако је тешка, значи да је пуна меда, воска и пчела.

Богдан није имао куд. Почео је да се „чупа“ из ситуације у којој се нашао. Много су му помогле стручне књиге, нарочито једна из Русије која је, каже, и данас драгоцен пчеларски приручник. Њему је, вели,

пчеларски узор био један Рус, електричар, надзорник јаке струје прво у Стаљаћу, па у Лапову, који је у ново станиште пребацио и своје пчеле.

– Гледао сам како он ради са пчелама и тако учио. Руси су по квалитету пчеларења били далеко испред нас. Имао је модерне кошнице, на пример, а у Србији су вршкаре биле исплетене од прућа или склепане од дасака – присећа се Ђурић.

Онда је наручио столарску тезгу, набавио нешто

алата и сам почео да прави кошнице. Сећа се да је целу плату дао заступнику једне немачке фирме за штрафстук. И данас га чува у кућној радионици.

Када је премештен у Земун, пчеле је пребацио у Смедеревску Паланку, а затим код рођака на Милошевачко језеро. Тада и почиње његов пчеларски успон. Пчелиња друштва је селио на сунцокретову и багремову пашу.

– Још неки моји рођаци показали су интересовање за пчеларење, пчелиња друштва су се увећавала па је на плацу крај Милошевачког језера постало тесно. Због тога сам купио парче земље у непосредној близини језера. Тада сам имао више од 20 кошница.

Породичну традицију наставили су Богданови синови. Он је нарочито поносан на признања која је добио као пчелар. Међу њима је и Златна значка Пчеларског савеза Србије. Иако је дубоко зашао у десету деценију живота, још се може видети како послује у пчелињаку.

Драгољуб Јанојлић

У ГЕРОНТОЛОШКОМ ЦЕНТРУ „СРЕМ“ У РУМИ

Даривани ветерани

Урумском Геронтолошком центру „Срем“ уручене су награде старинама са најдужим стажом у тој установи.

Поклон је добила Ханумка Патковић, која је ту најдуже, чак 28 година, што је више од многих запослених радника; за две деценије проведене у дому дарована је Анђелија Кузмановић, за 15 година Драгица Ивановић, док су за деценију боравка награђене Анђелија Боговић и Драгојла Цимеша.

На свечаности приређеној тим поводом представници Ротари клуба поклонили су Геронтолошком центру ЕКГ апарат.

Последњих дана октобра, поводом Међународног дана помагања, корисници су још једном обрадовани. Компанија „Меркатор-С“ окречила је трпезарију у објекту „Б“ коју користи 88 становника дома. У крчењу су, поред осталих, учествовали и чланови Управе „Меркатора-С“ Јан Борко и Томаж Благодитиншек.

Г. В.

Крече и Словенци

ШАБАЧКИ НЕВОЉНИЦИ ДОБИЛИ СВОЈУ ДОБРОТВОРКУ

Ружино велико срце

Угроженима помоћ, па чак и кров над главом, деца са сметњама у развоју дом, а људима добре воље апел да помогну рад Фондације „Хумано срце Шапца“

У новом начину живота као да су се загубиле недвосмислене, сасвим јасне речи: добротвори и задужбинари. На срећу, сведоци смо да се племитост и доброта не могу изгубити. После вишедеценијске паузе, у Шапцу се појавила као добротвор наша суграђанка Ружица – Ружа Поповић.

По образовању медицинска сестра, Ружа Поповић је тридесет година провела на Дечјем одељењу Медицинског центра у Шапцу. У успешној породичној фирми „Нарцис – Поповићи“ дочекала је пензију. Супротно уобичајеним асоцијацијама које нам помисао на пензионерске дане намеће, Ружа се активирала као несебичан хуманитарни радник и не помишљајући да из таквог статуса икада оде у „пензију“. Први корак у овом добром послу било је – давање целе пензије онима којима је то било потребно.

Хуманитарни рад Руже Поповић, којим се она бави од пре три године, у Шапцу није тешко препознати. Шта значи немати, Ружа добро памти, не скривајући да потиче из сиромашне породице. Отуд је прва бројни-

ја радост и дариваних и дародавца било око шест стотина пакетића за сиромашну децу, кориснике материјалног обезбеђења шабачког Центра за социјални рад. За Дан старих поделила је око сто пакета старачким домаћинствима, обишла више од стотину угрожених, поделила мноштво одевних предмета, стотинак кубика грејног дрвета; делила је и белу технику, намирнице, намештај, за болесне лекове, плаћала рачуне за струју и друге обавезе – све до крова над главом онима који га нису имали. Купљена је монтажна кућица за потребе најугроженијих, а планира се и куповина апарата за рано откривање рака дебелог црева за шабачку болницу.

Породична кућа Поповића, на Летњиковцу, од септембра 2008. отворила је врата Дневном боравку, названом „Сунцокрет“, за децу и омладину са сметњама у развоју. Тако је овај простор одређен и именом – колико је леп, толико је и користан. Двадесет штићеника, различите старости, ту су скоро читав дан, а бригу о њима воде стручна лица.

Ружа планира да отвори интернат за сиромашну децу. Уколико одговарајући простор не буде пронађен, њена кућа ће пружити уточиште и њима.

– Основно је да људи нису гладни, деца посебно. За остало се налазимо. Неколико фирми нам даје храну, одећу, огрев – каже Ружа Поповић.

За ову врсту посла и у оваквом обиму била је неопходна подршка и разумевање породице, који су се, у овом случају, Ружи само вратили: као што им је несебично пружала подршку као мајка и бака, тако сад они њој враћају препознајући њено задовољство што може да помогне другима.

Захваљујући томе, настала је идеја о фонду намењеном најугроженијима. Акције Руже Поповић подржала је и локална самоуправа. Фондација под именом „Хумано срце Шапца“ основана је 2. фебруара ове године.

Вођена сопственим осећањем добротинства, Ружа Поповић апелује на све људе добре воље да се укључе и помогну рад фондације „Хумано срце Шапца“ која је отворена за сваку добронамерну сарадњу и помоћ.

Балша Радовановић

СМОТРА СТВАРЛАШТВА ДИСТРОФИЧАРА СРБИЈЕ

Таленат на увид

У Матарушкој бањи код Краљева одржана је Смотра стваралаштва дистрофичара Србије, четврта по реду, која је била својеврсна ревија стваралачких талената ових људи и права прилика за дружење, стицање нових и неговање старих пријатељстава.

Смотра, коју је организовао Савез дистрофичара Србије а домаћин ове године било Удружење дистрофичара града на Ибру, окупила је 40 чланова удружења дистрофичара из Новог Сада, Београда, Шапца, Смедерева, Крагујевца, Параћина, Зајечара, Ниша, Лесковца, Чачка, Ужица, Крушевца, Новог

Пазара и Краљева. Током ње људи с инвалидитетом, кроз дружење и помоћ инструктора, у радионицама су правили накит од фимо-масе – огрице, наруквице, минђуше, опредељујући тако своја осећања и импресије из доживљених искустава.

Координацију рада, у оквиру радионица, организовала је секретар Савеза дистрофичара Србије Мирослава Стојковић-Милошевић, уз стручну помоћ Драгице Тодоровић, секретара Удружења дистрофичара Шапца, и Хедвиге Бурмазовић, инструктора у креативним радионицама Савеза глувих и наглувих,

дистрофичара и церебралца, такође из Шапца, али и уз несебично гостопримство краљевачких домаћина, на челу са секретаром Стеваном Тодоровићем.

Смотра је завршена изложбом радова, свечаном вечером и заједничком фо-

тографијом за сећање, али и жаљењем што оваква дружења не могу да трају дуже. Сам крај ове хумане манифестације, као и увек, обележили су топли стисци руку за расстанак и поздрав до новог сусрета.

М. Дробњак

ИАКО ПЕНЗИОНЕР, ЛЕКАР ИЗ ЉУБОВИЈЕ НАСТАВЉА ДА ПОМАЖЕ

До пацијената и кроз беспуће

Др Драган Лаиновић, специјалиста за плућне болести, није оклевао да крене и у најудаљенија села када је тамо био потребан

Иако одскора у пензији, др Драган Лаиновић из Љубовије стално је у покрету. Сада ординира у Братунцу, у Републици Српској. У овом градићу немају фтизиолога па је његово присуство пацијентима у овом делу Подриња добродошло. Спреман је др Лаиновић, ако је потребно, да иде и кроз беспуће, најчешће пешице, да би пружио помоћ људима којима је неопходна. Дијагнозе које постави и прописане терапије потврђивале су његове колеге у Београду, Шапцу и Ваљевоу.

У Љубовију је дошао 1971, заволео Азбуковицу јер га подсећа, каже, на родно Беране, и ту провео скоро цео радни век. Пре тога је радио на Интерној Б клиници у Београду јер је био њен стипендиста. У љубовиј-

ском дому здравља дуго је радио као лекар опште праксе, али пошто је овој здравственој установи недостајао фтизиолог, одлучио се да специјализира ту грану медицине. После специјализације постао је начелник АТД-а у Љубовији.

– Мада су ме звали да радим у Лозници, остао сам, ето, у Љубовији, и нисам се покајао – каже др Лаиновић.

Овај доктор, доказани хуманиста и награђивани вишеструки давалац крви, сећа се да је, када је завршио специјализацију, на овим просторима било 100 регистрованих плућних болесника, док их је сада само десетак.

– Ако сам ја допринео да се смањи број туберкулозних болесника, веома

сам поносан – каже овај лекар, додајући да свој позив необично воли и да би, када би поново бирао шта ће да ради у животу, опет био фтизиолог. И отац Бошко му је, иначе, био лекар – специјалиста за плућне болести са Сорбоне.

Са пацијентима је остварио праву сарадњу, никоме није одбио затражену помоћ, умео је да се упути у најнеприступачнија села, а зна га скоро свака кућа у Горњим Кошљама, Савковићу, Селанцу...

Др Драган Лаиновић је био и председник Синдиката Љубовије и свој функционални додатак уплаћивао Фонду за стипендирање младих радника и радничке деце.

Миодраг Неговановић

ТРАДИЦИОНАЛНИ КОНЦЕРТ У ШАПЦУ

Сунчана јесен живота

Крај октобра, месеца солидарности са старијима, у Шапцу је обележен традиционалним концертном „За сунчану јесен живота“. Сала Културног центра била је мала да прими све који су желели да чују хор, солисте, оркестар

и рецитаторе Геронтолошког клуба Шабац, али и шабачке солисте, са професором Гораном Димитријевићем на челу, који су изводили незаборавне мелодије.

Овај концерт био је прилика и да се поделе на-

граде ученицима Основне школе „Лаза Лазаревић“ из Шапца за писмене радове на теме „Старима с љубављу“, „Ослонимо се једни на друге“ и „Стари су мудрост нације“: Немањи Јовановићу, ученику седмог два, за прво, Милицу Пу-

шић, ученици шестог три, за друго, и Ивани Николић, ученици седмог пет за треће место. Поред награђених основаца, обрадовале су се и њихове наставнице Јелена Јовановић и Сакоба Мијић.

Б. Р.

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ
У КРАГУЈЕВЦУ

Помоћ народној кухињи

Удружење пољопривредних произвођача „Селџак“ из Цветојевца уручило је, недавно, 500 килограма свињског меса као помоћ народној кухињи Градске организације Црвеног крста, Геронтолошком центру и Центру за децу без родитељског старања „Младост“ у Крагујевцу.

– Из аграрног буџета Скупштине града издвајамо средства за помоћ удружењима пољопривредника. Од тих удружења очекујемо, што она и чине, да у сарадњи са ресором за социјалну политику донацијама помогну социјално угроженим грађанима – објашњава Снежана Живановић-Катић, помоћник градоначелника Крагујевца за пољопривреду.

Ово је, иначе, била само једна од акција којима су пољопривредници са овог подручја помогли социјалним установама и друштвеним организацијама.

П. П.

СУСРЕТ НА ЗЛАТИБОРСКОЈ ПИЈАЦИ

„Отворио“ пијац

Милован Луковић, из Тополе, више од 43 године од раног пролећа до касне јесени на златиборској пијаци продаје еколошки узгојено поврће и воће. А како је овде дошао, он каже:

– По препоруци пријатеља, 12. јула, на Петровдан, 1966. године био сам на сабору у Сирогојну. Било је добро и пазаром сам био задовољан. Међутим, допремио сам више робе него што се могло продати у једном дану. Мештани које сам тамо упознао препоручили су ми да одем на Златибор где је доста туриста, а потражња велика. Тамо сам се сутрадан упутио. Изненадио сам се што пијаца није уређена. Робу сам спустио на плочник, баш на место где је садашњи пијац. За кратко време све сам распродао и добро пазарио. Од тада на Златибор долазим сваке године.

На овогодишњи Петровдан, када су се навршиле 43 године откако је Милован продавац на Златибору, пијаца је сређена, а он има своју тезгу. Са комшијама

Милован за тезгом на златиборској пијаци

се спријатељио. Ако је на кратко одсутан, његову робу комшије нуде купцима.

Милован је рођен 1939. у породици угледних пољопривредних произвођача, а међу првима је регистровао домаћинство. За рад има најсавременију механизацију италијанске производње. На површини од 4,5 хектара узгаја све врсте поврћа, а има и добар воћњак. Први је у Тополи узгојио нове сорте воћа, пре свега брескве и нектарине. Има супругу и три кћери, унучад и праунучад.

Овај врсни произвођач задовољан је ценом коју

постиче у туристичком месту. Мада је доста прекупаца, каже, они продају робу тек када он све распрода, јер је цена на његовој тезги много повољнија.

Милован на Златибор у рано пролеће долази кампприколицом. Смештај користи у домаћинствима пријатеља. Када робе понестане, на пијаци га замењују супруга Радмила или кћери, Светлана, која још живи са родитељима, и Гордана, удата у Страгарима. Мира, професор агрономије, оцу помаже саветима да унапреди и појетини производњу.

Ђоко Миловановић

У КРУШЕВАЧКОМ ГЕРОНТОЛОШКОМ ЦЕНТРУ

Сигурносно осветљење

У Геронтолошком центру у Крушевцу ових дана живље је него обично: радници једне београдске фирме уводе системе за рану детекцију и обавештавање о пожару, као и за сигурносно осветљење у гарсоњерама и заједничким просторијама у случају нестанка ноћног осветљења, чиме ће сигурност објекта и корисника бити унапређена. Вредност ових радова је око пет милиона динара.

– Ово није крај, на реду је санирање мокрих чворова у објектима, а биће ту и других послова – каже Весна Лукић, директор Центра.

Иначе, за смештај у овом центру влада велико интересовање грађана не само Поморавског округа. У

И треће доба може да буде лепо

два објекта за покретне још се може пронаћи понека слободна гарсоњера, док у трећем објекту – стационару за слабопокретне и непокретне, готово да нема места.

Крушевачки геронтолошки центар налази се на падинама Багдале, с погледом на Јастребац, и станарима никад не мањка чист ваздух. Окружен је растињем и цвећем, поред улаза у управну зграду жубори фонтана са базеном и рибама, свуда су постављене клупе...

Вредне хигијеничарке које брину о чистоћи у објектима и гарсоњерама, Миланка Весић, Смиљка Арсић, Сунчица Крстић, Зорица Спасић, Верица Даниловић, Мила Јаковљевић, Зорица Видојевић, Биљана Лазаревић и Љиљана Милорадовић рекоше да посла увек има, а сада, због радова, и преко главе.

Милош Милић

ПРОКУПЉЕ

Помажу и другима

Општинска организација прокупачких пензионера не само да се труди да помогне својим најугроженијим члановима већ помаже и другима. Тако су у октобру поклонили 500 килограма брашна Дому за негу и смештај старих лица, а помоћ је стигла и на адресу Културно-уметничког друштва „Абрашевић“.

– Са овим друштвом имамо добру сарадњу, кад год нам затреба они су ту да увеселе наше чланове, а знајући да су у тешкој финансијској ситуацији одлучили смо да им помогнемо. Они су организовали приредбу и приказали је пензионерима, улазница је коштала 50 динара и тако је за аматере сакупљено 15.000 динара – каже Мирољуб Коцић, председник прокупачких пензионера.

Ж. Д.

АДА

Берба јесењих плодова

Чланови Општинског удружења пензионера Аде искористили су лепе дане у октобру да гостима из Београда, Хоргоша, Бачке Тополе, Сенте, Михајлова и околних места приреде дан за незаборав.

Осим у уметничком програму, пензионери су уживали у вожњи запрежним колима и берби јесењих плодова, као и у вечерњем дружењу поводом грожђебала.

И. М.

ЖИТОРАЂА

Распоређен огрев

Испоруком 1.200 тона угља за око 400 чланова, у Удружењу пензионера у Житорађи завршена је овогодишња набавка ове врсте огрева.

– Успели смо да из Лазаревца обезбедимо угљем „колубара“ по цени 5.500 динара по тони. Наши чланови ће га отплаћивати на шест месечних рата, што много значи онима чије пензије нису високе – каже председник пензионера Житорађе Томислав Ристић.

По његовим речима, овом акцијом завршене су све активности планиране за ову годину. Крајем октобра окончан је и програм излета. Група пензионера из ове топличке општине обишла је Сребрно језеро и посетила колеге из Пожаревца који су обећали да ће идуће године доћи у Житорађу.

Ж. Д.

Аплауз стиховима трећег доба

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Песници завршили славље

Прославу рођендана, као и месеца старијих, Општинска организација пензионера Смедеревске Паланке завршила је шаховским турниром и организовањем књижевне вечери на којој су учествовали и песници – пензионери.

На шаховском турниру учествовале су екипе општинских организација глувих и наглувих Смедеревске Паланке и Велике Планае, као и домаћина који су и заузели прво место.

У организацији Наде Јанковић, председнице Комисије за културно-забавни живот Општинске организације пензионера, на књижевној вечери учествовали су чланови Књижевног клуба 21 из Смедеревске Паланке. Песници – пензионери за своје стихове, афоризме, есеје и приче измамили су аплауз, а колегама приредили незаборавно књижевно вече.

Сл. Костантиновић

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Стигли и до Стражилова

Код споменика Бранку Радичевићу

Војни пензионери из Сремске Митровице уграбили су леп јесењи дан и провели га у Сремским Карловцима. Осим домаћина из братског удружења, сачекао их је и туристички водич, па су сазнали многе чињенице о историјату и културним знаменитостима ове љупке варошице.

Ученици су их провели кроз познату Гимназију причајући о знаменитим ђацима. Излет је, за оне у бољој кондицији, завршен на Стражилову, пред спомеником Бранку Радичевићу.

И. М.

ЉУБОВИЈА

Посета манастирима

Група пензионера из Љубовије посетила је манастире у Овчарско-кабларској клисури недалеко од Чачка. Цео дан су разгледали ове српске светиње и присуствовали црквеним службама. Преноћили су у Врњачкој Бањи и сутрадан посетили Дом за смештај пензионера и старијих лица „Кнежеви коначи“.

М. М.

Угаљ и зимница на рате

Општинска организација пензионера из Љубовије обезбедила је, по повољнијој цени, више од 1.000 тона угља за пензионере љубовијског краја. Цена угља с испоруком је 4.400 динара по тони. Према речима Милисави Ђокића, председника Општинске организације, угаљ је пензионерима допремљен из колубарских рудника до кућа, а платиће га у четири месечне рате.

За више од 500 чланова, такође по врло повољним ценама, набављена је зимница која ће се отплаћивати у четири месечне рате. Подоста љубовијских пензионера купиће по повољнијој цени и џемове, мармеладе, слатко и суве шљиве.

М. Малишић

КРЕПОЉИН

Излет за памћење

Педесетак пензионера из Жагубице било је на излету у Јагодини у организацији Месног одбора пензионера Крепољин. Обишли су Музеј воштаних фигура, Зоолошки врт и Аквапарк, а било је времена и за шетњу градом.

Иако су неки пензионери већ били у Јагодини, сви су одушевљени организацијом излета. Једина замерка је била што је већ јесен па се није могло купати у Аквапарку, тако да је предложено да се излет понови следећег лета да би доживели све чари овог места.

Жагубички пензионери су посетили и манастир Манастију.

С. Ђорђевић

АПАТИН

Одмор на Златибору

Група корисника Дома за старе и пензионере из Апатина искористила је последње лепе дане и, у пратњи за послених те установе, провела пет дана на Златибору. Смештени у одмаралишту синдиката запослених у социјалној заштити, уживали су у излетима и културно-забавним активностима.

И. М.

КРАГУЈЕВАЦ

Забаве другара

Весело је било у башти

Иако је некада атрактивно место за изласке и провод изгубило стари сјај, „Заставина“ башта доскоро је била пријатан амбијент у којем су, уз солидну услугу и повољне цене, Крагујевчани и њихови гости проводили лепе тренутке.

Чланови једног удружења пензионера, својевремено основаног као синдикална организација „Три другара“, сваког уторка увече, од 18 до 24 сата, у башти којом газдује Друштвено предузеће „Застава ИТ турс“ организовали су пензионерска дружења. Улазница је коштала 100 динара, а музику обезбеђивао организатор. Сада су се пензионери преселили у ресторан „Подрумче“, чији је башта део.

П. П.

Није све црно-бело

У једном „Гласу осигураника“ прочитао сам писмо које вам је послао пензионер окривљујући свог лекара да је прекршио Хипократову заклетву јер старом и болесном човеку није указао лекарску помоћ.

По мом мишљењу, овај пензионер нема морално право да баца дрвље и камење на ову професију. Због тога што је он, како видим из његовог писма, убедио лекаре да прекрше ту своју заклетву и пусте га у инвалидску пензију у пуној снази и младог.

Јер, како сам пише, он има 86 година, а у пензији је већ 44 године. То, по мом схватању, значи да је здрав отишао у пензију, да сада из пензије критикује људе које је на неки начин преварио. Питао бих тог, и све наводне инвалиде, да ли се некад запитају чије паре узимају годинама, па и деценијама.

И ја сам пензионер, био сам радник и отишао сам у пензију са пуних 40 година радног стажа без иједног дана изостанка с посла. Као стар човек у последње време често идем код лекара и према мени су увек били коректни. Ваш лист одавно редовно читам, а сада вам први пут пишем јер сам морао да ово прокоментаришем.

Дмитар Шармаз,

Владичин Хан, село Сува Морава

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности број 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Сви морамо на посао

Ових дана када је свињски грип „баук који кружи Србијом“ на све стране су упозорења како да се сачувамо од болести. Па и да не прилазимо на метар једни другима.

Баш ме занима да ли ти који издају оваква саопштења уопште виде аутобусе у Београду, а да ли у њих улазе нећу ни да питам. Јер у њима је таква гужва да се стоји на малом прсту једне

ноге и да на квадратном центиметру простора дише минимум десет особа. И шта се ту може.

После подне када се враћају кући с посла могу и да пропустим понеки превоз и да сачекам празнији аутобус, рецимо да није важно хоћу ли кући стићи пола сата пре или касније. Али ујутро, када се на послу мери сваки минут, тај луксуз ми није дозвољен. Колико год рано да

креном упаднем у неку гужву, бар у једном превозу (мењам два, а некад и три до посла). Не треба ни да помињем како ме сви погледају ако, не дај боже, кинем или кашљуцнем у тој гомили. Па, живи смо људи, кијамо, кашљемо и „наздрави“, и у аутобусу и на радном месту, па на то обично нико и не обраћа пажњу. Али, сада је свако ко кине потенцијални носилац опасног вируса и тиме и непријатељ свима око себе.

Наравно да немам никакав предлог како да ово решимо сем да нешто више возила превози људе по граду да не би биле такве гужве. Нека се бар у ГСП-у потруде да утврде које су линије најоптерећеније па да их мало појачају. Јер, стално видим неки аутобус „44“ како иде потпуно празан у ма које доба дана и жив се поједох што не иде у мом правцу.

Мирко В.,

Железник

Стиже време посних слава (Фото: С. Завишић)

Установе за ометене у менталном развоју, инвалидна и душевно оболела лица (1)

Центар за смештај лица и дневни боравак деце и омладине ометене у развоју, Београд, Светозара Марковића 85а

Тел.: 011/2683-487, 011/2682-278, факс 011/2683-487, 011/3620-414

Специјална установа за лица ометена у развоју „Гвозден Јованчићевић“, Велики Поповац, Петровац

Тел.: 012/337-224, 012/337-225, факс 012/337-499

Дом за децу и омладину ометену у развоју Ветерник, Книнска 157, Ветерник (Нови Сад)

Тел.: 021/823-518, 021/821-250, 021/821-034

Дом за лица ометена у менталном развоју „Срце у Јабуци“, Јабучка (Панчево), ЈНА 45

Тел.: 013/310-007, факс 013/624-007

Завод за збрињавање одраслих лица „Мале пчелице“, Крагујевац, Љубомира Јовановића 66

Тел.: 034/326-540, 034/328-650, факс 034/397-788

Дом за лица ометена у развоју Кулине (Алексинач), Кулине

Тел.: 018/883-822, 018/883-835, 018/883-812

Специјална болница за неуромишићне болести Нови Пазар, Бањски пут 66

Тел.: 020/312-648

Дом слепих „Збрињавање“, Панчево, Баваништански пут 66

Тел.: 013/310-780, 013/320-996

Право уз бенефицирани стаж

? Радмила Митровић – Младеновац: Уско-ро, 17. 12. 2009. године, навршавам 57 година живота, имам 28 година стажа осигурања, од тога преко шест година стажа осигурања са увећаним трајањем 12/15. Проверила сам и утврдила да су за сав наведени период уплаћивани и додатни доприноси за ПИО за стаж осигурања који се рачун са увећаним трајањем. Да ли са навршених 57 година живота стичем право на старосну пензију у складу са одредбама чланова 19 и 20 Закона о ПИО?

Одговор: Нисте прецизирали у ком периоду сте остваривали стаж са увећаним трајањем, а од тога зависи да ли ће Вам се тај стаж признати и омогућити одла-

зак у старосну пензију. Уколико сте стаж са увећаним трајањем навршили пре 1. 1. 1997, а захтев за пензионисање поднесете до 31. 12. 2009, највероватније да ћете остварити право на старосну пензију. Довољно је да сте, од тих шест година, пет провели на раду да би Вам се старосна граница снизила за две године када 17. 12. 2009. навршите 57 година живота.

Међутим, ако сте на овим пословима радили после 1. 1. 1997, или делимично после тог периода, то неће бити довољно за остваривање права јер по Закону о ПИО који је ступио на снагу 1. 1. 1997, а и касније од 9. 4. 2003, да би се обрачунао стаж са увећаним трајањем неопходно је да сте на тим пословима радили најмање 10 година.

Пензија на најнижу основицу

? Михајло Радосављевић – Милошевац: Молим да ми одговорите на питање колика је најмања пензија на најнижу основицу.

Одговор: Уколико би се доприноси уплаћивали на, према садашњим прописима, најнижу основицу од 35 одсто просечне зараде у Републици Србији, за 15 година стажа осигурања, што је минимум за остваривање права на старосну пензију

уз потребне године старости, пензија би била нижа од законом прописане најниже пензије. У том случају осигуранику који би остварио право на такву старосну пензију не би био исплаћиван стварно обрачунати износ пензије, већ износ најниже пензије гарантоване законом: за осигураника запосленог и осигураника самосталних делатности то је тренутно износ од 11.088,23 динара, а за осигураника пољопривредника 8.384,51 динар.

Рад са пола радног времена

? Драгица Војиновић – Крушевац: Рођена сам 5. 6. 1956. године, а имам 33 године радног стажа. Пошто сам радила у основној школи од 5. 4. 1976. до 19. 6. 1978. са пола радног времена, да ли могу за тај период од две половине да уплатим радни стаж до пуног радног времена и који су моји услови за пензионисање, будући да се предвиђају нови услови за одлазак у пензију.

Одговор: Под претпоставком да услови за пензионисање жена осигураника остану исти, Ви ћете моћи у старосну пензију када навршите 35 година стажа осигурања. Што се тиче времена које сте радили четири сата, нема законске могућности да сада доплатите до пуног радног времена и на тај начин повећате стаж да бисте приближили време када ћете испунити услов за старосну пензију.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Непријављена код приватника

? Зорица Стојичић – Пожега: У радном односу била сам од 31. 12. 1973. до 10. 2. 1998. године, а затим сам била пријављена на Заводу до 10. 8. 1999. године. После тога радила сам код приватника, али ме он није пријавио. Овај период и представља проблем за моје пензионисање. Никаква права наводно не могу ни да остварим јер је мој послодавац преминуо. Од 15. 10. 2003. године поседујем радњу и измирила сам све обавезе према Фонду, али због спорног периода рада код приватника не испуњавам услов за пензију, а због слабог здравља и нерентабилног пословања не могу да радим још четири године. Молим вас да ми кажете који је модел решавања мог проблема.

Одговор: Према подацима забележеним у матичној евиденцији осигураника, Ви

немате регистровано 35 година стажа осигурања, што би био предуслов за остваривање права на старосну пензију. За период који Ви називате спорним, од 1999. до 2003, не могу да се плате доприноси јер Вас послодавац за тај период није ни пријавио на осигурање. Уколико овај период стажа имате уписан у радну књижицу, и ако поседујете неку другу документацију која потврђује Ваш континуирани рад, можете поднети захтев за утврђивање својства осигураника. Ако се тај захтев реши повољно за Вас, тек тада ћете моћи да платите и допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико пак сматрате да је Ваше здравствено стање јако лоше, можете поднети захтев за оцену радне способности. За случај утврђивања потпуног губитка радне способности није Вам потребан спорни стаж.

Овлашћење за пријем пензије

? Драгоје Марковић – Крагујевац: Поседујем важеће пуномоћје на основу којег примам породичну пензију моје тетке. Пуномоћје је на моје име и адресу где сам раније станао. Пошто ћу променити адресу становања, интересује ме да ли имам право да као пуномоћник убудуће пензију примам преко текућег рачуна преко којег примам плату, тј. да ми Фонд ПИО уплаћује на мој текући рачун јер нећу бити у могућности да пензију примам преко садашње адресе. Уколико имам на то право, коме тре-

ба да се обратим и шта треба да урадим?

Одговор: Теткину пензију не можете да примате на свој текући рачун јер је он везан за Ваш матични број. Ваша тетка може да Вас овласти да у њено име примате пензију преко њеног текућег рачуна ако га има, или да овласти Вас да можете да отворите текући рачун у њено име, као и да можете да подижете њену пензију са тог рачуна. За ову последњу варијанту претходно се распитајте која банка дозвољава ову могућност.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ГРАНА ПРИВРЕДЕ	ЧУВЕНИ ХОМЕРОВ ЕП	ПОКЛОН	ЧОВЕК СА БРКОВИМА	ПРКОСАН	КОНАЦ, ВЛАКНО	ЈАПАНСКИ РЕЖИСЕР КУРОСАВА
РОЂАЦИ, СРОДНИЦИ							
РАДНИК КОЈИ ПРЕМАШУЈЕ НОРМУ							
МАЛО ДОДИРИВАТИ							
СИМБОЛ АРСЕНА			СИМБОЛ АСТАТИНА ИЗОПАЧЕНОСТ			ОЗНАКА РЕОМИРА САЗНАТИ	
ЉУТИ КОРЕН				РЕЧНО ОСТРВО ЈАРЕЋЕ МЕСО			
БЛИСТАВО, БЛЕШТАВО							УЧЕНИЦИ
ТАНАСИЈЕ ОДМИЛА					9. И 16. СЛОВО СИМБОЛ ИНДИЗУМА		
ОЗНАКА ЗА ВОЛТ		ОТПАДАК ОД СЕНА ЗРЕЛО ДОБА					
СТАНОВНИК ОКО ПЛАНИНЕ ОЗРЕН							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СУКОБ НАРОДА ДИВЉА МАЧКА				СИМБОЛ ТИТАНА ЦИСТЕРНЕ ЗА ВОДУ		
ПОШТОВАТИ							НОВЧАНИ ИНТЕРЕС
МАЂАРСКО ЖЕНСКО ИМЕ						ОЗНАКА ЗА КАРАТ СТАРО ИМЕ КИНЕ	
СТАНОВНИЦА БОСНЕ							
ЕСТОНАЦ (КРАЂЕ)				ВРСТА ЗАЧИНА СНИВАЊЕ			
ИСТА СЛОВА			МЕЛАНХОЛИЗА 12. И 7. СЛОВО				
СИМБОЛ КАЛИЗУМА		МЕРА ЗА ЗЛАТО ВАНАДИЈУМ					
ШИРОКА ГРАДСКА УЛИЦА							

Решење из прошлог броја: Шкотска, вртиреп, Електра, дело, ич, с, ива, и, Кутина, амини, к, а, акса, пра, ато, Рама, ал, стапати, тиранин, е, орач, но, анат, сатара, Талес, р, оморица.

Увек добитници

У наградним играма добијају увек исти. Организатори игара.

Пензије су ниске. Прилагођене су њиховом стандарду.

Човек без хране може да живи месец дана. Пензионери могу и дуже.

Радомир Станојковић

Видици у магли

Враћајући се стално на старт, заборавили смо на циљ.

Наши видици су у магли. Чекамо повољан ветар.

Далеко си одмакао тек ако ти нико не види леђа.

Живан С. Филиповић

(X)уморне мисли

Опет нас мучи беспарица. А некад је штампарија новца радила свој посао!

Сви ћемо имати зимницу. Неко у подруму, неко – у сећању.

Некад су се људи задуживали колико могу да врате. Данас – колико могу да потроше.

Витомир Теофиловић

Попуст на џабе

На питање „шта има ново?“ пензионер једино може да се похвали НОВИМ грипом.

Улаз је бесплатан. За пензионере важи попуст.

Од вишка не боли глава. Међутим, од технолошког вишка боли стомак.

Сава Завишић

РЕКЛИ СУ...

О БЕСУ И ЈОШ ПОНЕЧЕМУ

Никад ниште не предузимајте док вас држи бес.

Фјодор Достојевски

Чувај се беса стрпљива човека.

Ингрид Бергман

Човек покаже своје право лице у три случаја: у бесу, у богатству и у пијанству.

Народна изрека

Само су две ствари бесконачне: свемир и људска глупост... Али за свемир нисам баш сигуран.

Алберт Ајнштајн

Говор би требало да буде као женска сукња: довољно дугачак да би покрио тему, а довољно кратак да би био занимљив.

Винстон Черчил

Не морате бити бољи од других; будите само најбољи што можете.

Душко Радовић

ШАРЕНИЦА ШАРЕНИЦА

Лековите мисли

Више не седи скрштених руку. Сада је мало и прилегао.

Вести о некој афери су као обичне батерије. Брзо процуре.

Више не понављамо исте грешке. Користимо иновације.

Док неке уразумимо, тотално полудимо.

Не виде му се грешке. Посуо их је новчаницама.

Душан Старчевић

Молим за реч

Упозорење: СССС се код нас претворило у Само Странка Србина Спава.

Пут до запослења, то је код нас пут којим се ређе иде.

Они који нам прогнозирају излаз из кризе, у кризу никад нису ни улазили.

Лепо је бити пензионер. У Швајцарској.

Влада Малдива састала се на дну мора. Наши посланици пристали би и на гору локацију, под условом да их снима телевизија.

Политичари имају народне паре, а народ има народне кухиње.

Дејан Патаковић

